Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Užsieniuose $9.00
Brooklyne $8.00
KOPIJA 5c

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States.
427 Lorimer Street,
Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 217 ★ ★ ★ Brooklyn, N. Y., Ketvirtadienis, Rugsėjo - Sept. 29, 1949 ★ ★ ★ Metai XXXIX. Dienraščio XXXI.

Kriokiai

"Kalnas Sutrupėjo..."
Kas? Kur? Kam?
Ekspertams Smūgis.
Pažadino Vatikaną.
Rašo R. MIZARA

"Kalnas sutrupėjo ir išnyko, kaip liepsna, ir atidengė savo rūdą..."

Koks kalnas?

Granito kalnas,—jis **"tapo susprogdintas į dulkes... Auksiniu spindėjimu nušvito Taiga aplinkui kalną..."**

Kur tai įvyko?

Taigoje, tolimojo šiaurinio Sibiro giriose...

Kokios priemonės, kokia pajėga tai atliko?

"Tai nebuvo parakas nei dinamitas. Tai buvo daug galingesnė medžiaga, kurią dabar turi mūsų kraštas..." Tarybų Sąjunga.

Kabutėse paduoti žodžiai yra žodžiai Tarybų Sąjungos poeto **Eugenijaus Dolmostovskio.**

★ ★ ★

Poetas čia, kaip matome, kalba apie atomo energiją, o gal dar galingesnę energiją, kurios mes nežinome, naudojamą Tarybų Sąjungoje milžiniškiems kalnams į dulkes paversti, iš kelio pašalinti ten, kur jie reikia iš kelio pašalinti.

Atomo pajėga, kai tik ji buvo pajungta, tuojau pradėta naudoti liaudies būviui gerinti, kūrybiniam darbui!

Jeigu toji pajėga gali didžiulius granito kalnus į dulkes paversti, tai ji gali tą patį padaryti ir su miestais ir su visokiais kitokiais pabūklais, pastatytais ne gamtos, bet žmogaus rankos!

Tikėkime, jog atomo pajėga **niekad** nebus naudojama griauti tam, ką žmogus pasistatė, bei žmonių gyvybėms naikinti, kaip buvo Hirošimos ir Nagasakio miestuose.

Tikėkime, — ir darykime viską, idant taip būtų,—kad atomo energija ne tik Tarybų Sąjungoje, bet ir čia pat, Amerikoje, bus naudojama tik žmonių gerbūviui kelti.

★ ★ ★

Galimas daiktas, jog tasai atomo energijos sprogimas, minimas Dolmostovskio eilėraštyj, buvo prezidento Trumano suprastas bombos sprogimu.

O gal Tarybų Sąjungoje jau ne vienas granito kalnas "į dulkes paverstas" tos mums sunkiai įsivaizduojamos naujosios pajėgos?

★ ★ ★

Skaitytojas, nuolat sekąs šią kolumną, jau seniau skaitė, jog Tarybų Sąjunga turi atomo bomba,—anksčiau nei prezidentas Trumanas paskelbė.

Amerikos "ekspertai," "visko žinovai," atsiminkime, nuolat tvirtino, būk T. Sąjunga nepajėgsianti atomo bombos pasigaminti iki 1952 metų.

Girdi, Tarybų Sąjungos pramonė esanti persilpna.

Jeigu tie ekspertai suklupo šituo klausimu, tai kaip žmogus gali jais tikėti bent kuriuo kitu klausimu?

Tai parodo, jog mūsų ekspertai plepa, plepa ir patys nežino, ką jie plepa.

Šitie ekspertai dabar nusiekspertavo taip, kaip 1941 m., kai jie skelbė, būk hitlerinės armijos pereis per Tar. Sąjungą, kaip karštas peilis per sviesto šmotą...

Tuomet jie buvo apglūšyti Goebbelso propagandos?

Kas dabar jų smegenis taip sususino?!...

★ ★ ★

Gerai, jau ir Vatikanas stoja už atomo bombos kontroliavimą...

Sprogimas Taigoje pažadino, matyt, ir popiežių Pijų XII-tąjį.

Tuojau turėtų būti susitarta dėl to, kad atominė pajėga nebūtų naudojama jokiame kare.

Dar geriau būtų, kad niekad nebūtų karo!

Jei tik liaudis, darbo žmonės, nesnaus, jei tik jie visame pasaulyje darbuosis, tai karo nebus ir nereikės drebėti dėl atomo bombos!

KONGRESINĖ KOMISIJA PRAŠYSIANTI DAUGIAU LĖŠŲ ATOM-BOMBOM

Neigia Sovietų Siūlymą Užgint Atominių Ginklų Naudojimą

Washington. — Atominės Kongreso komisijos pirmininkas, demokratas senatorius McMahon sakė korespondentams, jog komisija gal reikalaus, kad Kongresas paskirtų daugiau pinigų atominiams ginklams gaminti.

Sen. McMahon priminė, jog atominių bombų darymui paskirta "tiktai" bilionas, 100 milionų dolerių dvylikai mėnesių nuo 1949 m. liepos iki 1950 m. liepos, priedan prie 4 bilionų dolerių, kuriuos Jungtinės Valstijos jau pirmiau išleido atominei gamybai.

Ginkluotų Amerikos jėgų vadai tuo tarpu svarsto, kaip pritaikyt atominę jėgą kariniams lėktuvams varyti.

Taip Washingtono politikai ir karininkai atsiliepia į žinią, kad Sovietų Sąjunga jau nuo 1947 m. turi atominę bomba. Tokį atsakymą jie duoda į Sovietų pasiūlymą Jungtinėms Tautoms uždrausti atominių ginklų naudojimą ir įvesti griežtą tarptautinę atominės gamybos kontrolę visuose kraštuose, taigi ir Amerikoje.

Kongresmanų Komitetas Ieško Atominių "Raganų"

Washington. — Kongresmanų Neamerikinės Veiklos Komitetas kvotė Californijos Universiteto profesorių Irvingą D. Foxą, ar jis buvo narys komunistų kuopelės, kuriai priklausę atominiai mokslininkai karo metu. Fox atsisakė duoti atsakymą į šį klausimą.

Šnipai Neamerikinio Komiteto "svietkai" šnekėjo, būk ta slapta komunistų grupė "išdavinėjus Rusijai atominius Amerikos sekretus."

Tito Ištremia Devynis Vengrijos Diplomatus

Belgrad. — Jugoslavų Tito valdžia liepė devyniems Vengrijos atstovybės nariams per 24 valandas apleisti Jugoslaviją.

Tito keršija, už tai, kad Vengrija išvijo 10 Jugoslavijos atstovybės narių, kaip šnipus - žmogžudžius.

(Vengrų valdžia pareiškė, jog tie Tito diplomatai suokalbiavo su kariniais Amerikos ir Anglijos agentais iššžudyti Vengrijos Liaudies Respublikos vadus, nuversti jos valdžią ir sugrąžinti fašistinį kapitalizmą.

Hitlerinė Propaganda Užpildo Vakarinės Vokietijos Spaudą

Berlin. — Anglų - amerikonų karinė vyriausybė vakarinėje Vokietijoje duoda pilną laisvę naciškiem laikraščiam. Taigi tie laikraščiai daugiausiai ir užpildomi rašymais, garbinančiais Hitlerį ir kitus nacių vadus. Varoma propaganda ir prieš žydus.

Hof, Vokietija. —Naciški vokiečiai nakti įsiveržė į žydų bažnyčią, sudaužė altorių, sutrempė maldaknyges, žydų Dovido Žvaigždės vėliavą ir pribjauriojo šventnamį.

Tatai įvyko amerikonų kontroliuojamoj Vokietijos dalyj.

Senatoriai Kvos "Rooseveltiškas" Pažiūras Mintono, Kurį Trumanas Skiria į Aukšč. Teismą

Washington. — Teisinis Senato komitetas 5 balsais prieš 4 nutarė kvosti Shermaną Mintoną, prezidento Trumano skiriamą į Aukščiausią Teisma, ar Mintonas vis dar laikosi progresyvių - rooseveltinių pažiūrų.

Kuomet Mintonas buvo Jungtinių Valstijų senatorius 1935 - 1941 metais, jis uoliai rėmė prez. Roosevelto siūlymą pataisyti Aukščiausią Teisma ir stojo už kitus rooseveltinius sumanymus.

Toliau Mintonas buvo federaliu teisėju Chicagos apskrityje iki šiol.

Senato komisija pirm keleto savaičių buvo nutarus, kad ji neturi teisės kvosti Tomą Clarką ar kitus prezidento skiriamus žmones į Aukščiausią Teismą. Clarkas buvo komisijai "geras" tuom, kad jis, būdamas generaliu prokuroru, karštai persekiojo komunistus ir tariamus "raudonuosius". Dabar Mintono klausime Senato komisija sulaužė tą savo nutarimą.

Demokratų senatorių vadas Scott W. Lucas ramina senatinę komisiją, kad Mintonas pastaraisiais metais "atvėsęs" ir jau nesąs toks karštas progresistas, kaip prez. Roosevelto laikais.

Vėliausios Žinios

Detroit. — Pranešama (einant Laisvei presan), kad Fordo automobilių kompanija sutiko savo lėšomis įvesti darbininkams senatvės pensijas po $80 iki $100 per mėnesį.

CIO unijos vadai grūmojo pašaukti 150,000 Fordo darbininkų streikan vidunaktį iš trečiadienio į ketvirtadienį, jeigu kompanija atsisakys nuo reikalaujamų pensijų.

Pittsburgh. — United Steel (Plieno) korporacija žadėjo mokėti į sveikatos apdraudos ir senatvės fondą po 10 centų nuo kiekvienos darbo valandos; bet reikalavo, kad ir darbininkai įmokėjimais nuo savo algų prisidėtų prie fondo palaikymo.

Kol kas unijos vadai dar neatsiliepė į korporacijos pasiūlymą. Jie ketino pašaukti darbininkus streikan šeštadienį šią savaitę, jeigu plieno kompanijos nesutiks vien savo lėšomis palaikyti tokį pensijų fondą.

Middleton, Ohio. — Čionaitinė Armco plieno kompanija sutiko savo lėšomis įsteigti darbininkams senatvės pensijas po $100 per mėnesį. Ji samdo 4,500 darbininkų.

Washington. — Valdinis Statistikų - skaičiavimo Biuras pranešė, jog praeitą mėnesį maistas įvairiose valstijose pabrango "penktadaliu nuošimčio."

Bonn, Vokietija. — Karinė anglų-amerikonų vyriausybė vakarų Vokietijai įsakė numušti markės vertę nuo dabartinių 30 centų iki 24 c.

Washington. — Pranešama, kad gal Amerika atidengs atom-bombos sekretus Anglijai ir Kanadai, taip kad visi trys kraštai galėtų bendradarbiauti atominių ginklų gamyboje prieš Sovietų Sąjungą.

Berlin. — Anglai - amerikonai skelbia, kad Sovietai rado naujus sprogstamosios atominės uraniumo medžiagos klodus rytinėje Vokietijoje.

Alaska. — Kariniai Sovietų lėktuvai tėmija ir seka "keleivinius" Amerikos lėktuvus, skraidančius pro Sovietų apsitvirtinimus Kurillų salose.

Washingtono Politikai Laikosi Atom-Bombų

Washington. — Kai tik prez. Trumanas pranešė, jog Sovietai turi atominę bombą, iš pradžios buvo kilęs sumišimas tarp Kongreto narių ir kitų politikų. Jie nusigando, kad Jungtinės Valstijos neteko tos karinės "pirmenybės", kuria didžiavosi, manydamos, kad vien amerikonai teturi atominį ginklą.

Dabar, daugumas trumaniškų demokratų ir republikonų kongresmanų ir senatorių pradeda "atsipeikėti" ir kalba prieš Sovietų siūlyma uždrausti atominius ginklus. Valdinės Atomų Jėgos Komisijos pirmininkas David Lilienthal šaukia Ameriką juo smarkiau gaminti atomines bombas, kad pralenktų Sovietus.

Generolai ir admirolai ramina amerikiečius, kad šį šalis "tikrai pralenks" Sovietus atominėse lenktynėse.

Kongresmanai Nutarė Pakelt Paštininkams Algą

Washington. — Kongreso Atstovu Rūmas 332 balsais prieš 2 nutarė paskirti $180,000,000 per metus pašto tarnautojams ir valdininkams algas pakelti.

Laiškanešiams ir kitiems eiliniams paštininkams būsianti pakelta alga $150 iki $300 per metus, žiūrint tarnybos ilgio. Pradiniams pašto tarnautojams skiriama $2,750 per metus.

ORAS.—Giedriau ir vėjas.

Reikalauja Žmoniškų Pensijų Darbininkam

New York. — Šio miesto gerovės komisionier. Raymond M. Hilliard reikalavo tinkamų valdinių senatvės pensijų darbininkams.

Kalbėdamas susirinkime darbo suradimo atstovų iš įvairių valstijų, Hilliardas smerkė dabartinę begėdiškai žemą senatvės pensiją — vidutiniai tik po $20 per mėnesį darbininkams, sulaukusiems 65 metų amž.

(Prez. Trumanas andai sakė, jog vidutinė senatvės pensija — $25.)

Hilliardas pareiškė, kad jeigu būtų tinkama valdinė senatvės pensija, tai dabar negręstų plieno darbininkų streikas. Pamatinis jų reikalavimas yra įsteigti tokią pensiją kompanijų lėšomis.

Dėl senatvės pensijos rengiasi streikuoti ir automobilių darbininkai.

Valdžia Pripažįsta, kad Slėpė Bedarbių Skaičių

Washington. — Valdinis Statistikų Biuras prisipažino, jog pastarajame savo pranešime nedaskaitė miliono bedarbių ir skelbė, būk jų esą tik apie 4,000,000.

(CIO Elektrininkų Unijos skaičiuotojai atrado, kad bedarbiu skaičius jau viršija 5 milionus.)

Oklahoma City. — Oklahomos piliečiai per visuotinus balsavimus nusprendė ir toliau palaikyti blaivybės įstatymą toje valstijoje.

AMERIKA PERŠA TITO Į JUNGTINIŲ TAUTŲ SAUGUMO TARYBĄ

Remia Kinų Tautininkų Skundą Prieš Sovietų Sąjungą

Lake Success, N. Y. — Amerik. valdžia perša priimti Tito Jugoslaviją į Jungtinių Tautų Saugumo Tarybą, kad Tito atstovas užimtų vietą sovietin. Ukrainos delegato Manuilskio, kurio tarnybos laikas užsibaigia.

(Užsieninis Jugoslavijos ministras Ed. Kardelj Jungtinių Tautų seime pirmadienį plūdo Sovietų Sąjungą, tvirtindamas, kad Sovietai grasiną sunaikinti Jugoslavijos ir kitų mažųjų šalių nepriklausomybę.)

Sovietų Sąjunga ir Lenkija siūlo Čechoslovakiją, kaip naują Saugumo Tarybos narį vieton Manuilskio.

Saugumo Taryba, vyriausia Jungtinių Tautų įstaiga, susideda iš 11 narių. Penki nariai pastovūs — Jungtinės Valstijos, Sovietų Sąjunga, Anglija, Francija ir Kinija, o šeši kiti keičiami.

Čiango Skundas

Čiang Kai-šeko Kinijos tautininkų atstovas T. F. Tsiang kaltino Sovietų Sąjungą už tai, kad kinų liaudininkai - komunistai laimi namini karą prieš tautininkus. Tsiangas pasakojo, kad Sovietai laužą 1945 m. sutartį dėl draugiškumo su Kinija ir gręsią "politinei jos nepriklausomybei ir čielybei."

Pranešama, jog Amerika rems Tsiango reikalavimą, kad Jungt. Tautų seimas (asamblėja) svarstytų Tsiango skundą prieš Sovietų Sąjungą.

Milicija Areštuoja Kasyklų Streikierius, Gina Streiklaužius

Pittsburgh. — Pennsylvanijos valdžia susiuntė valstijos miliciją ir policiją ginti streiklaužiams, einantiems dirbti į neunijines angliakasyklas Clearfield srityje. Milicininkai ir policininkai ginkluoti kulkosvaidžiais ir šautuvais; visa sritis atrodo kaip karo laukas.

Areštuota bent 17 pikietininkų, Mainierių Unijos narių, kurie bandė streiklaužius šalin nuvyti. Vietinis teismas išleido indžionkšiną, uždraudamas daugmeniškai kasyklas pikietuoti.

Unijos priešai skleidžia paskalus, kad streikieriai prikaišioję dinamito po keliais, kuriais skebai važiuoja į kasyklas.

Roma. — Italija 45 nuošimčiais aprėžė produktų-dirbinių įgabenimus iš Amerikos.

Sinkiang Pasidavė Kinų Liaudininkams

Hong Kong. — Pranešama, jog Sinkiang, milžiniška šiaurvakarinė Kinijos provincija, pasidavė kinų liaudininkams - komunistams.

Čiang Kai-šeko tautininkų valdžia Kantone kaltina vyriausią savo komisinierių Sinkiangui; sako, jis vadovavo tos provincijos pervedimui į komunistų rankas.

Kanton, Kinija.— Tautininkų valdžia pirm keleto dienų pripažino, kad kinų Liaudies Armija užkariavo svarbųjį Amoy uostamiestį. Dabar gi tautininkai skelbia, kad jie dar laikosi Amoy mieste ant saliukės.

Kinijos Liaudies Respublikos Valdžia Bus Aplamai Panaši į Sovietų Sąjungos

Peiping, Kinija. — Kinų Liaudies Respublikos vyriausybė bus aplamai panaši į Sovietų Sąjungos, bet smulkesniuose dalykuose bus skirtumų, — sakė komunistų vadas Čou En-lai, kalbėdamas Patariamojoje Politinėje Kinų Liaudies konferencijoj.— Nes Soviet. Sąjungoje jau panaikinti klasiu skirtumai, o ši Liaudies Respublika yra visų revoliucinių klasių sąryšis.

Čou En-lai pranešė, jog bus renkama Aukščiausioji Kinijos Liaudies Respublikos Taryba (seimas), panašiai kaip Sovietų Sąjungoje.

Peipinge apvaloma ir puošiama didžioji aikštė oficialėms Liaudiškos Respublikos įkurtuvėms pagerbti spalių mėnesio pradžioje.

Vyriausybė atsišaukė į Studentų Sąjungą, kad prisidėtų prie aikštės paruošimo tai iškilmei. Darban atėjo 18,000 studentų.

Patariamoji Liaudies konferencija nutarė įvesti šitokią vėliavą Kinijos Liaudies Respublikai:

Vėliava raudona su didele geltona žvaigžde, o aplink ją — keturios mažesnės geltonos žvaigždės. Didžioji žvaigždė ženklina Komunistų Partiją, o mažesniosios žvaigždės reiškia keturias kinų klases —darbininkus, valstiečius, smulkiąją buržuaziją ir ištikimus naujajai respublikai kinų kapitalistus.

Washington. — Sovietų Sąjunga grąžina Amerikai 30 laivų, kurie buvo paskolinti karo metu.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays, Mondays, and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. -:- Tel. STagg 2-3878

President, GEORGE WARES; Secr.-Treasurer WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00	Canada and Brazil, per year	$8.00
United States, per 6 months	$3.75	Canada and Brazil, 6 months	$4.00
Brooklyn, N. Y., per year	$8.00	Foreign countries, per year	$9.00
Brooklyn, N. Y. per 6 months	$4.00	Foreign countries, 6 months	$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Atomas - Ne - Atomas, O Konferencija Reikalinga

Dar kartą tenka priminti, jog Chicagoje spalio 1 ir 2 dd. įvyks labai svarbi taikos konferencija, šaukiama organizuotų Amerikos darbininkų, daugiausiai, žinoma, unijistų.

Konferencijoje, teko girdėti, dalyvaus ir Henry A. Wallace, kuris ten, galimas daiktas, padarys svarbų pareiškimą dėl atominės energijos pajungimo Tarybų Sąjungoje.

Labai svarbu, kad ši konferencija būtų pasekminga, didelė ir konstruktyvinga.

Jau atsiranda pas mus žmonių, kurie taikos palaikymo klausimą sprendžia perdaug pasikliaudami atomo bomba. Jie šitaip mano: Dabar, kai Tarybų Sąjunga "atrado" atominę energiją, kai tą pripažįsta net prezidentas Trumanas, tai ir kova dėl taikos palaikymo nėra tiek svarbi. Girdi, Amerikos ir Tarybų Sąjungos, pastarajai pajungus atomo energiją, pajėgos susibalansavo, tuo būdu Amerikos karo troškėjai ir ruošėjai nedrįsią pradėti naujo karo.

Šitokia nuomonė yra žalinga.

Turime atsiminti, jog imperialistai dažnai karą pradeda nepaisydami net to, kad jie jį praloš. Hitleris, pradėdamas karą prieš Tarybų Sąjungą, Japonijos imperialistai, pradėdami karą prieš Jungtines Valstijas žinojo, kad jų pačių karinės pajėgos nėra užtenkamai tvirtos pasauliui užkariauti ir pavergti, bet jie karą pradėjo!...

Tą patį gali padaryti naujo karo provokatoriai, jei liaudis nebudės, jei ji nekovos už taikos palaikymą.

Kitais žodžiais: atomas-ne-atomas, o Amerikos ir pasaulio darbo žmonės privalo kovoti dėl taikos palaikymo.

Organizuotų darbininkų šaukiamoji konferencija Chicagoje kaip tik ir yra svarbus mostas kovoje už taiką.

Du Svarbiausi Jo Programos Punktai

Amerikos Darbo Partijos kandidatas Niujorko miesto majoro vietai, kongresmanas Vito Marcantonio, parašė nedidelę brošiūrą, kurios yra išleista net vienas milijonas egzempliorių.

Brošiūroje šis darbiečių kandidatas žymi dvi priežastis, dėl kurių jis turįs būti išrinktas miesto majoru.

Kas gi tos do priežastys?

PIRMOJI — Amerikos Darbo Partija yra vienintėlė partija, tarnaujanti liaudies interesams.

ANTROJI — jis, Marcantonio, tarnauja vyriausiai darbo žmonių reikalams.

Brošiūroje Marcantonio parodo jo oponentų politinį prasiradimą, jų partijų nusenimą ir nesiskaitymą su darbo žmonių interesais.

Marcantonio mano gauti šiuose rinkimuose 850,000 balsų ir tuo būdu būti išrinktu miesto majoru.

Niujorko miesto rinkiminė kampanija gerokai pagyvėjo. Visos partijos ryžtasi "eiti pas žmones" — kapitalistinės partijos rinkimų metu visuomet "eina pas žmones," atsimena, mat, kad jie gyvuoja, bet kaip greit praeina rinkimai, taip greit tos partijos žmones pamiršta.

Iki rinkimų dienos pasiliko dar biskelį daugiau, kaip vienas mėnuo — neperdaug laiko tiems, kurie nori pasekmingai pasidarbuoti.

Kokie Jie Smarkūs!

Jungtinių Tautų Asamblėjoje kalbėjo Čilės atstovas, kalbėjo Tito atstovas, kalbėjo ir Bevinas, bankrūtuojančios Anglijos atstovas.

Visų jų kalbos tonas toks aštrus, toks išdidus, kažkoks pernelyg aitrus. Visi jie kalba, tarytum jie ką nors patys originalaus sugalvojo, ką nors tokio atrado, kuriuo galėtų smarkiau užduoti Tarybų Sąjungai. Visų jų kalbų turinys nukreiptas, žinoma, prieš Tarybų Sąjungą.

Prieš ką gi kitą jie kalbės?

Klausant ar skaitant jų kalbas spaudoje, žmogus galvoja: Koks nususimas! Koks tų žmonių biednumas!

Ar jie, kažin, pagalvoja, prieš eisiant kalbėti, kad su jų žodžiais niekas nesiskaito, nes jie nėra originalūs, jie yra nudėvėti, o jų kalbos mintis — mintis Amerikos! Vykdydami Amerikos politiką, — tos Amerikos, kuri tik neseniai įsakė Anglijai ir kitoms, nuvertinti savo pinigus, — tokie Bevinai nuduoda, būk jie vykdą savo originalią politiką. Visa tai tokio Bevino kalbą padaro dar mizernesne, dar skurdesne ir juokingesne!

Juokinga tai, kad Bevinas gavo sau draugų — Jugoslavijos delegacija padeda jam kartoti tuos pačius nudėvėtus, beverčius "faktus," kurie jau buvo seniai naudoti, kurie jau nuseno.

Anti-tarybiniai politikai šiandien tokie nususę, kad jie net nebegali sugalvoti ką nors originalesnio.

Kodėl jie, išstodami Asamblėjoje kalbėti, nepagalvoja, ar atsiras žmonių, kurie jų kalbų klausys ir kurie bent vienu jų pasakytu žodžiu tikės?!

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

KUNIGAI NE SAVO VIETOJE

Vienas skaitytojas prisiuntė mums iškarpą iš Newark Evening News, rugsėjo 19 dienos. Didelėmis raidėmis ant pirmo puslapio rašoma: "Kunigai ragina supliekti United Electrical Workers Unijoje kairiįjį sparną."

Prie straipsnio pridėti ir poros kunigų paveikslai. Skaitome:

Parishoners of two Orange Catholic churches who are members of the UE-CIO Local at Monroe Calculating Machine Co., Orange, yesterday were urged by the churches to bring about the defeat of left wing leaders in the national UE. Statements directed at the UE members urged them to attend meeting tonight and instruct delegates to the current UE convention in Cleveland to join the "clean out the leftists" movement.

Msgr. Michael A. Mechler, pastor of Our Lady of the Valley Church, spoke at the early masses, and Rev. Francis F. Boland, assistant pastor, at 10:30 and 11:15.

Vadinasi, šitie kunigėliai kišasi į darbo unijų vidinius reikalus. Jie ardo darbininkų vienybę. Jie panaudoja sakyklą ir išpažintį terorizavimui unijistų.

Ar dar reikia aiškinti, jog tie kunigai kiša nosį ne į savo reikalus?

Katalikų bažnyčios kunigai vis daugiau ir daugiau parsiduoda samdytojams ir griauna darbo unijas.

NE ŠOKT, O LIŪDĖT

Clevelando s m e t o n i n ė Dirva protestuoja, kam fašistinė Amerikos Lietuvių Taryba savo kongreso darbotvarkėn įdėjo šokių vakarą. Galima, girdi, pavalgyti ir pakoncertuoti, bet šokti yra didelis nusidėjimas. Kodėl? Ogi todėl, girdi, kad "Visuotinas Amerikos Lietuvių Kongresas" turi susirinkti liūdėjimui, o ne pasilinksminimui.

Pilnai sutinkame su tokia Dirvos išvada. Tik liūdėti jų Kongresas ir susirinks, nes nieko daugiau nebeturi. Amžinai nusidėvėjo visi blofai apie Lietuvą. Niekas jais nebetiki. Čia reikia tik karčių ašarų. Bet labai abejotina, ar tos fašistinės ašaros beatgaivins baisiai susmukusį Tarybos kromelį.

FAŠISTAI APIE SAVUOSIUS

Dirvos redaktorius rašo, kad jam jau išsisėmus kantrybė dėl tūlų "visuomenės šulų." Paimkime, girdi, "mokytą šulą":

Laikraščių leidėjai siunčia jam savo leidžiamus laikraščius, knygų leidėjai siunčia savo išleistas knygas, organizacijos kviečia tarti žodį ar net pirmininkauti didžiuosiuose parengimuose...

O tas šulas, aišku, laikraščius, knygas—priima, kvietimus į garbės vietas — priima ir... jo visas visuomeninis veikimas tuo ir pasibaigia. Darbo ir pinigo aukos iš jo niekas nemato. Net ir paprasčiausio atsilyginimo —irgi nemato...

Paprasti žmoneliai darbininkėliai dažniausiai pirmieji skubinasi užsimokėti už savo skaitomą laikraštį, nepaims į ranką lietuviškos knygos už ją neužsimokėjęs, nepraleis susirinkimo nepaaukojęs visuomeniniams darbams paremti...

O tokio "visuomeninio šulo" popierių krepšis pilnas neskaitytų lietuviškų laikraščių ir net knygų. Ir jam net į galvą neateina, kad jeigu tuos dalykus priimi, tai reikėtų irgi atsilyginti, arba... pranešti, kad "man tokių dalykų nereikia." Bet kaip gi pranešjuk tada gali nustoti visuomenės šulo vardo! (D., rugsėjo 23 d.)

Pažangioji lietuvių visuomenė, aišku, tokių "šulų" neturi. Tie biznieriai ir profesijonalai, kurie remia pažangiečius, atsilygina už laikraščius ir knygas, niekas jiems už dyką nieko nesiuntinėja.

Kas kita pas fašistus, kurie visuomenės nepaiso, kurie kiekvienas stengiasi tik sau naudos pasidaryti. Jie jokios kitos idėjos, apart dolerinės, nepripažįsta.

RAGAI AR DEMOKRATINĖ TEISĖ?

Kunigų Draugui nepakeliui su jokiomis demokratinėmis teisėmis. Jis nori, kad ir Jungtinėse Tautose nekapitalistinėms šalims būtų atimtos visokios teisės. Pavyzdžiui, Draugas rašo:

Prasidėjus Jungtinių Tautų organizacijos ketvirtai metinei sesijai New Yorke, ryšku, kad Sovietų Rusijos atstovai ir šios sesijos darbą sabotažuos. Savo ragus jau parodė. Renkant prezidiumą ir kai kurias komisijas Maskvos agentai turėjo "sleitą" ir bandė ją pravesti. Bet, žinoma, to padaryti negalėjo. Šios sesijos pirmininku yra išrinktas Carlos P. Romulo, Filipinų atstovas.

Parodė "ragus", kad statė savo kandidatus!?

Tas tik parodo, kaip kunigai supranta demokratiją. Jie įpratę savo parapijonams diktuoti, jie negali suprasti, kad Jungtinėse Tautose gali viešpatauti demokratinė procedūra, renkant komisijas.

Tik gerai, kad toji pasaulinė organizacija dar nesitvarko pagal kunigišką "demokratiją."

MELAGIAI NESUSITARĖ

Menševikų Naujienos rugsėjo 22 dieną rašo: **"1949 metų gegužės 22 dienos trėmimai".** Bet kunigų Draugas rugsėjo 22 d. rašo: **"Siaubingi lietuvių trėmimai 1948 metų gegužės 22 dieną."**

Melagiai nesusitarė dėl metų. Grigaitis pasirinko šiuos metus, o Šimutis pereitus metus. Tas jau vienas įrodo, kad abudu meluoja.

KAS BUS SU KINIJOS "KLAJOKLIAIS"?

Dienraščio Vilnies bendradarbis A. Šilėnas rašo:

Kuomet buvusioje caristinės Rusijos imperijoje įsisteigė tarybinė valdžia, daugelis atsilikusių sričių gyventojai dar pilnai gyveno klajoklių gyvenimu. Kalmikai ir baškirai, buriatai, čunguzai, turkmenai ir kitos Azijos tautos, tautelės bei gentys žymia dalimi dar buvo klajokliai.

Kas ten atsitiko, mes žinome. Iš skurdaus klajoklių gyvenimo tos tautos ir gentys buvo laipsniškai pervestos prie žemdirbystės ir pastovios gyvulininkystės. Tas įgalino kurti pastovų kultūringą gyvenimą. Šiandien mokyklos veikia, ir leidyklos leidžia daugybę knygę ir laikraščių tyruose, kur apie du trys dešimtmečiai atgal klajokliai gyveno purvinose dvokiančiose palapinėse.

Toks procesas prasidės ir Kinijoje, kuomet plačios sritys, kur gyvena mongoliški, turkmeniški ir tibetiški klajokliai bus išlaisvintos.

Klajoklių yra daugelyje pasaulio kraštų, ir kai kuriuose kapitalistinio pasaulio kraštuose jie jau pervedami prie pastovaus gyvenimo, bet kaip kitaip! Irake, pavyzdžiui, valdžia įtęikė žemės eilei arabiškai-beduiniškų klajoklių genčių. Bet ta žemė buvo įteikta ne patiems klajokliams, o genčių patriarchams, karaliukams, emirams. Tie tokiu būdu iš didžių galvijų kaimenių savininkų automatiškai pavirto didžiais dvarininkais, buvę klajokliai, — pusininkais arba tiesiog baudžiauninkais - felachais. Dabar procesas prasideda ir Sirijoje, kur valdžia nori atpratinti nuo klajoklių gyvenimo Ruvalos gentiės beduinus, kurių yra apie 125,000.

Kaip kitaip naujas socialistinis ir senas kapitalistinis pasaulis riša tas pačias problemas!

Pasaulinio Banko taryba ketvirtame metiniame savo posėdyje, įvykusiame Washingtone, klausosi raporto, kuris ragina numažinti Europos šalių pinigų vertę. O prezidentas Trumanas, nors neoficialiai, ragino nuimti muitus. Visa tai leistų mūsų šalies finansieriams ir prekybininkams užvaldyti pasaulio rinkas ir susidėti kišeniun šalis, kaip tam buvo pasimota planuose Marshallo Plano, kurio rykštę jau gerokai pajuto Europos žmonės.

Amerikos lietuvių darbininkų spauda yra klasiniai sąmoningam darbininkui duoną ir druska, — remkit savo spaudą!

Laiškas iš Iraq'o

Arabiškas pasaulis: pradedant nuo Indijos į vakarus — Afganistanas, Iranas, Saudi Arabia, Transjordanas, Iraq, Syria, Egyptas, Libyja, Algerija ir Maroko. Kadaise arabai buvo nešėjai civilizacijos; apie 635 metus (Jėzaus metuose) arabai sumušė Bizantijos armijas palei Jordaną, pietų pusėj Galilejos jūros, paskum nesulaikomai daėjo iki Indijos ir už šimto metų, 732 m., užkariavo visą Ispaniją. Tik 16-tam šimtmetyje turkai parbloškė arabus.

Bet arabų valdymo laikotarpiu, kuris gana ilgas, sukurta tų laikų nauja civilizacija. Jie pastatė puikius dailės - architektūros paminklus, kaip tai Umayyad Mosque, Damascus mieste, ir Mosque of Omar, Jeruzalime. Iraq arabai pastatė Bagdado miestą, kur buvo pasaulinis pirklybos centras, Egypte Cairo miestą, Ispanijoje išvystė agrikultūrą, iš Bagdado misijos buvo pasiųstos Konstantinopolin, iš kur graikų ir Bizantijos kultūra buvo versta į arabų kalbą, kaip tai, darbai Plato ir Aristotelio. Bagdado miestas buvo antri Athenai. Tapo įkurtos mokyklos ir kolegijos, ypatingai didesniuose centruose: Bagdade, Damascus, Jeruzalime, Cairoj, Cordoboj, Toledo, Seville ir Granadoj. Seniausias universitetas ir dabar gyvuoja Al Azhar Cairoje, kur šiandien mokinasi 10,000 studentų. Įkurtas 942 metais. Taipgi dabar Amerik. universitetai veikia Beirute ir Cairoj. Amerikos ligoninės yra Dhahrane, Abgaig ir Ras Tanura.

Bet štai man būnant Basros mieste, Iraq, sugedo mano riešinis laikrodėlis Chronograft, šveicariško darbo. Kad jį pataisyti, turėjo pasiekti Lisbon, Portugaliją. Pirmiausia Romoje buvo bandyta, bet nebuvo mechaniko. Lisbone pataisė gerai ir pigiai, tik už $4.-80.

Europinis ir amerikinis mechanizmas, technika, inžinerija ir visokia civilizacija toli — toli nužengus pirmyn dabar arabiškuose šalyse.

Aš čia maitinuosi iš Europos atgabentu maistu, nebandau nė ragauti arabiško, nes dvokimas jų buveinėse man priklus.

Karščiai jau apmažėjo, rugpiūtį karščiausia buvo; veik visada 100, ir iki 124 laipsnių pakildavo.

Eddie

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Bibliotekininkas— Kultūros Kėlėjas

Nuo 1949 m. rugsėjo 1 d. Vilniuje atidaromas bibliotekinis technikumas, kuris ruoš kvalifikuotus bibliotekininkus apskričių, miestų ir mokslinėms bibliotekoms. Be to, aukštai kvalifikutiems bibliotekų darbuotojams paruošti nuo 1949 m. rugsėjo 1 d. prie Vilniaus Valstybinio universiteto pradeda dirbti bibliotekininkystės skyrius, kur bus ruošiami atsakingi mokslinių bei didžiųjų bibliotekų darbuotojai ir bibliotekinio technikumo dėstytojai.

Bibliotekinis technikumas yra 3-jų metų vidurinė mokykla. Į technikumą primami mokiniai, baigę gimnazijos 4 kl. Technikume bus praeinama vidurinės mokyklos programa ir specialūs bibliotekiniai dalykai: knygų fondų komplektavimas, sistematizavimas, katalogų sudarymas, knygų bibliotekinis apipavidalinimas; bibliografinis-informacinis darbas, būdai ir metodai knygų fondams pažinti; darbo su skaitytojais metodai darbo planavimas bei ataskaitos ir kt.

Bibliotekinio technikumo mokiniai aprūpinami bendrabučiu, o gerai besimokantiems bus duodamos stipendijos.

Baigę bibliotekinį technikumą gaus kvalifikuoto bibliotekininko vardą. **D. Čepas.**

★ ★ ★

Literatūriniai Muziejai

Lietuvos TSR Mokslų akademijos Lietuvių literatūros instituto sistemoje šiuo metu yra trys literatūriniai muziejai.

Pirmasis muziejus veikia Vilniuje prie paties Lietuvių literatūros instituto (Antakalnio g. 6). Jame išstatyta visa cilė retų ir įdomių eksponatų, vaizduojančių senosios ir naujosios lietuvių literatūros raidą, lietuvių literatūros istorinius santykius su rusų literatūra, mūsų pažangiosios revoliucinės spaudos plėtojimąsi, o taip pat atskirų žymiųjų mūsų rašytojų gyvenimą bei literatūrinę veiklą. Specialūs stendai čia paskirti žemaitės, J. Janonio, V. Kapsuko, L. Giros, P. Cvirkos, S. Nėries ir kitiems mūsų rašytojams.

Antrasis literatūrinis muziejus yra Kaune (Muziejaus g. 5) ir šiuo metu baigiamas galutinai įrengti atidarymui.

Šio muziejaus, įruošto buvusiuose Maironio rūmuose, penkiose salėse išstatyta taip pat daug vertingų ir įdomių eksponatų, liečiančių lietuvių literatūros istoriją. Didžiausiojie muziejaus salėje išstatomi eksponatai, vaizduoją mūsų revoliucinę ir tarybinę literatūrą bei žymiuosius jos atstovus.

Trečias literatūrinis muziejus — Markučių sodyba Vilniaus priemiestyje, kur gyveno didžiojo rusų tautos poeto Puškino sūnus Grigorijus ir kur vėliau buvo įruoštas paminklinis muziejus. Šiomis dienomis muziejus su visa Markučių sodyba Vyriausybės nutarimu perduotas Lietuvos TSR Mokslų akademijai.

Šis muziejus artimiausioje ateityje bus pagrindinai pertvarkytas, išplečiant Puškino gyvenimo ir kūrybos ekspoziciją, papildant ją naujais eksponatais.

Naujai pertvarkant šį muziejų, bus ypač plačiai pavaizduotas Puškino poveikis lietuvių literatūrai.

Prie muziejaus esąs didelis istorinis parkas, nukentėjęs okupacijos ir karo metais, bus naujai aptvarkytas ir paverstas kultūrinio poilsio vieta, o sodybos pastatai atremontuoti.

Atnaujintas šis muziejus dar labiau pabrėš tradicinius rusų—lietuvių tautų kultūrinius ryšius ir bus vertingas paminklas Puškino atminimui mūsų respublikoje.

★ ★ ★

Priekuliečiai lektyniauja

KLAIPĖDA, rugp. 2 d.— Tarp Priekulės valsčiaus kolektyvinių ūkių vyksta gyvos tarpusavio socialistinės lenktynės. Lektyniavimo dėka eilė valsčiaus kolūkių pasiekė puikių darbo rezultatų. Štai "Tiesos," "Raudonojo Spalio" ir "Tarybų Lietuvos" kolūkiuose rugiapiūtės darbai jau baigiami. Nupiauti javai vežami į kluonus ir tuojau kuliami.

Valsčiuje nukirsta 80% rugių.

Kaunas Po Penkerių Metų

Rašo J. MANIUŠIS

Kauno Miesto Vykdomojo Komiteto pirmininkas

Prieš penkeris metus didvyriškosios Tarybinės Armijos dalininai išvadavo iš vokiškųjų okupantų Kauno miestą. Neturintis pavyzdžio tarybinės kariuomenės didvyriškumas išgelbėjo šį stambų Lietuvos pramonės bei kultūros centrą nuo visiško sugriovimo.

Vis tik vokiškieji barbarai padarė Kauno miestui milžinišką medžiaginę žalą, siekiančią kelis šimtus milijonų rublių. Rudieji grobikai sugriovė visas stambias įmones, susprogdino ir sunaikino elektr. bei vandentiekio stotis, automatinę telefono stotį, geležinkelių mazgą bei stotį, keturis didelius tiltus per Nemuną ir Nerį. Jie išniekino ir apiplėšė aukštojo mokslo įstaigas, mokyklas, ligonines, muziejus bei bibliotekas. Hitlerininkai suspėjo susprogdinti ir padegti daugiau kaip 540 gyvenamųjų namų, apiplėšti ir išvežti žaliavas bei maisto atsargas. Gražiausios miesto vietos: skverai, aikštės, Vytauto parkas ir miesto sodas buvo sudarkyti grioviais, apkasais bei slėptuvėmis. Dešimtys tūkstančių žmonių buvo suimta ir išvežta į Vokietiją katorgos darbams. Kauno fortuose vokiškieji barbarai drauge su lietuviškaisiais buržuaziniais - buožiniais nacionalistais žvėriškai nukankino ir sušaudė daugiau kaip šimtą tūkstančių tarybinių žmonių.

Atstatymo Pradžia

Antrą dieną po Kauno išvadavimo partin. organizacijos vadovaujami darbo žmonės vieningai ėmėsi pramonės bei miesto ūkio atstatymo. Komunistų partija tarybų valdžia pakėlė visus darbininkų klasės ir darbo inteligentijos kūrybinius gabumus gimtajam miestui atkurti. Visa tai davė galimybę greitais tempais užgydyti karo ir vokiečių okupacijos padarytas miestui žaizdas. Praėjo penkeri tarybinio Kauno laisvo gyvenimo metai. Pasikeitė miesto vaizdas, beveik išnyko vokiečių okupacijos bei karo žymės.

Pramonės bei komunalinių įmonių atstatymui, gyvenamojo fondo kapitaliniam remontui, mokslo bei gydymo įstaigų, prekybos tinklo bei kultūros švietimo įstaigų atkūrimui, miesto tvarkymui per penkerius metus išleista daugiau kaip 220 milijonų rublių. Atstatytos stambiausios miesto įmonės, k. a. "Metalas", "Neris", "Priekalas", "Kauno audiniai", "Drobė", "Inkaras", "Lima", "Silva", mėsos kombinatas ir kitos įmonės. Buržuaziniais laikais daugelis Kauno fabrikų buvo menko gamybinio pajėgumo. Rekonstruavus daugelį įmonių, jų pajėgumas padidėjo du-tris kartus. Taip, pavyzd., "Inkaro" gumos gaminių fabrikas rekonstruotas į gumos-avalynės kombinatą su moderniais technikiniais įrenginiais. Įmonės pajėgumas padidėjo trigubai. Mažas fabrikėlis "Vilkas" mechanizuotas ir tapo kailių siuvimo kombinatu. Vietoje avikailių fabrikas dabartiniu metu išleidžia aukštos kokybės kailinius. Fabriko gamyba palyginti su 1945 m. padidėjo 7 kartus. "Metalo" gamykla pradėjo gaminti centrinio šildymo katilus, itin reikalingus gyvenamųjų namų atstatymui. Fabriko pajėgumas padidėjo trigubai. Rekonstruotas "Ramunės" fabrikas, kuris išleidžia 2,5 karto daugiau konditerijos gaminių, negu išleisdavo prieš karą. Taip pat rekonstruotas "Aleksoto" stiklo fabrikas. Jis žymiai padidino stiklinių indų gamybą. "Kauno audinių", "Trikotažo", "Limos", "Kotono", "Laimės", "Kaspino" ir kitų fabrikų pajėgumas padidėjo nuo 4 iki 10 kartų.

Pastatyta ir paleista į darbą auto remonto ir motorų remonto įmonės, du duonos fabrikai, gamykla "Atrama". Iš metų į metus auga miesto pramonė, gausėja pramonės produkcija, įvairėja gaminių asortimentas, gerėja išleidžiamųjų gaminių kokybė.

Miesto pramonė jau išleidžia įvairius metalo dirbinius, centrinio šildymo katilus, e l e k tromotorus, statybines medžiagas, įrankius, žemės ūkio inventorių, popierių, baldus, degtukus, tekstilę, avalynę, rūbus, konditerijos, mėsos ir dešrų gaminius ir t.t.

Laimėjimai

1948 metais įvairių rūšių gaminių išleista nuo 2 iki 5 kartų daugiau, negu buvo pagaminta 1946 metais. Štai pernai trikotažo, šilkinių bei vilnonių medžiagų išleista dvigubai daugiau, guminės avalynės — 2,5 karto, centrinio šildymo katilų — 3,5 karto, žemės ūkio inventoriaus — 3 — 4 kartus daugiau, negu pirmaisiais pokarinio penkmečio metais.

Išaugo stachanovininkų ir darbo žymūnų eilės. Šimtai stachanovininkų jau seniai įvykdė penkmečio planus. Pavardės tokių stachanovininkų, kaip kad "Metalo" tekintojas Tarnauskas, "Lituanikos" avalyninink. Pavočka, "Inkaro" fabriko konvejerio brigadi n i n k ė Kučinskaitė, statybininkai broliai Liniovai, "Kauno audinių" audėja Zlotorinskaitė, laivų remonto įmonės stachanovininkas Lapinskas, "Kotono" brigadininkas Rebinskas, "Kovos" fabriko daugiastaklininkė Solovjevaitė ir kt., — žinomos visoje mūsų respublikoje. Kasmet auga gamybos racionalizatorių skaičius. Vien 1948 metais Kauno įmonėse buvo pasiūlyta daugiau kaip 400 racionalizacinių sumanymų. Šiuos pasiūlymus pritaikius, buvo sutaupyta apie 2 milijonai rublių.

Miesto pramonė kasmet viršija nustatytus planus. Pagal bendrosios produkcijos kiekį, jau viršytas prieškarinis gamybos lygis.

Butų Problema

Dideli darbai atlikti komunalinio - butų ūkio ir miesto tvarkymo srityse. Vandentiekio stotis jau teikia žymiai daugiau vandens, negu prieš karą. Išplėstas miesto vandentiekio tinklas. Panemunėje pastatyta nauja pirtis. Atremontuotos visos pirtys ir skalbyklos. Jų pajėgumas žymiai padidintas. Žymiai išaugo autobusų parkas. Miesto gatvėse kursuoja lengvieji taksi. Atstatyta ir kapitaliniu būdu atremontuota daugiau kaip 155 tūkstančiai kvadratin. metrų gyvenamojo ploto.

Kauniečiai aktyviai dalyvauja savo gimtojo miesto tvarkymo darbuose. Kauniečių rankomis sutvarkytas Vytauto parkas, miesto sodas, Vienybės aikštė, zoologijos ir botanikos sodai, miesto aikštės, gatvės ir skverai. Vien tik per 1948 metus miesto gyventojai laisvu nuo darbo laiku atidirbo 220 tūkstančių valandų Kauno sutvarkymui. Per trumpą laiką miesto gatvėse, aikštėse, skveruose ir parkuose pasodinta daugiau kaip 21 tūkstantis medžių ir 32 tūkstančiai krūmų.

Miesto Kultūrinis Veidas

Per penkerius metus pasikeitė ir miesto kultūrinis veidas. Mieste naujai atidaryti Taikomosios bei dekoratyvinės dailės ir Kūno kultūros institutai. Iš Dotnuvos į Kauną perkelta Žemės ūkio akademija, naujai atidarytos 5 specialios vidurinės mokyklos, 10 FGA ir amatų mokyklų, 5 pradinės mokyklos, 7 gimnazijos ir 3 progimnazijos.

Šiuo metu mieste priskaitoma 114 aukštųjų, specialių, vidurinių ir pradinių mokslo įstaigų. Čia mokosi apie 40 tūkstančių darbo žmonių vaikų, o tai yra dvigubai daugiau, negu buvo paskutiniais smetonin. priespaudos metais. Kauno universitetui, Žemės ūkio akademijai, konservatorijai, mokytojų seminarijai atiduoti geriausieji miesto pastatai.

Tarybinė vyriausybė nuolat rūpinasi liaudies švietimu. Vis auga asignavimai švietimui, plečiasi mokyklų tinklas, auga moksleivių skaičius, gerėja mokytojų medžiaginė padėtis.

Vien tik Kauno pradinių mokyklų, gimnazijų ir progimnazijų reikalams kasmet skiriama daugiau kaip 35 procentai viso miesto biudžeto. Šiais metais tiems reikalams skiriama daugiau kaip 20 milijonų rublių.

Aukštųjų ir specialiųjų vidurinių mokyklų išlaikymui (personalo atlyginimui, studentų stipendijoms ir pan.) valstybė kasmet skiria daugiau kaip 50 milijonų rublių.

Kaune veikia trys teatrai, 10 kinų, 8 muziejai, pionierių rūmai, dešimtys bibliotekų bei skaityklų, muziejai. Valstybinė biblioteka Smetonos laikais buvo suvaryta į "Pažangos" rūmų rūsį. Vinco Kudirkos vardo biblioteka vokiečių okupacijos metu buvo visiškai išmesta į gatvę. Tarybų valdžia atidavė Centrinei valstybinei bibliotekai buvusius prekybos ir pramonės rūmus. Bibliotekos knygų fondas viršija vieną milijoną egzempliorių knygų. Vinco Kudirkos vardo biblioteka yra Donelaičio gatvėje puikiuose namuose.

Per praėjusius metus žymiai praplėstas ir pagerėjo medicinos aptarnavimo tinklas, atidarytos naujos ligoninės, poliklinikos, greitosios pagalbos punktai bei sanatorijos. Lovų skaičius padidėjo daugiau, negu 3,5 karto palyginti su lovų skaičiumi valstybinėse ligoninėse buržuaziniais laikais.

Smarkiai išsivystė kūno kultūra ir sportas. Kauno jaunuomenė labai mėgsta sportą ir pasiekė žymių rezultatų visasąjunginėse bei respublikinėse varžybose. Kauno krepšininkai ir jaunieji futbolininkai žinomi visai mūsų šaliai. 16 kauniečių turi TSRS sporto meistro vardą. Per paskutinius metus kauniškiai sportininkai iškovojo 2 visasąjungines ir 17 respublikinių dovanų.

Federalis teisėjas Sherman Minton tapo prezidento Trumano nominuotas į J. V. Aukščiausiojo Teismo teisėjus vieton mirusiojo Wiley Rutledge. Minton nuo 1941 metų tarnavo teisėju srities apeliacinio teismo Chicagoje.

DUKTĖ PAŠOVĖ TĖVĄ KAIP VĖŽIO KANKINĮ

Stamford, Conn. — Carole Paight, 20 metų mergina, atėjus į ligoninę, pašovė galvon savo tėvą, police. saržentą Carlą Paightą, skaudžiai sergantį vėžio liga. Areštuota Carole sako, jog iš pasigailėjimo šovė tėvą, norėdama užbaigti jo kančias.

Šovikė laikoma ligoninėje ir tiriama jos protas.

Toronto. — CIO Gumos (robo) Darbininkų Unijos suvažiavimas 867 balsais prieš 727 išrinko tą patį unijai pirmininką L. S. Buckmasterį.

Dalis rendauninkų ir namų savininkų mitingo New Yorko Rent Advisory Board viešame posėdyje, kuriame savininkai reikalavo leisti pakelti rendas po 15 nuošimčių neatsižvelgiant į jau gautus pakėlimus po iškontroliavimo rendų. Rendauninkai grąsino streikais, jeigu rendas kels. Posėdin buvo suvykę apie 2,000 asmenų, didelė didžiuma jų rendauninkai.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

2,000 Dainininkų ir Šokėjų Apskrities Dainų Šventėje

ŠILUTĖ, birž. 30 d.—Miesto kultūros ir poilsio parke įvyko įspūdinga apskrities dainų šventė, kurioje dalyvavo visų apskrities valsčių meninės saviveiklos kolektyvai, viso daugiau kaip 2 tūkstančiai žmonių.

Gražiai išpuoštoje estradoje jungtinis mišrus choras, diriguojamas V. Giedraičio ir J. Veiverio, su pasisekimu atliko Aleksandrovo "Kantatą apie Staliną," Dvariono "Sesuo žydrioji Vilija," Andriulio "Manoji Lietuva," Stasio Šimkaus "Bijūnėlis žalias" ir "Apynėlis." Daug plojimų susilaukė m o t e r ų choro sudainuota K. Kavecko "Daina Tarybų Lietuvai" ir vyrų choro—Švedo "Iš rytų šalelės." Žiūrovai entuziastiškai sutiko 600 vaikų choro atliktas dainas. Vaikų chorui dirigavo Vainuto progimnazijos direktorius Jurgėla.

Antroje šventės dalyje pasirodė tautinių šokių šokėjai. 500 šokėjų atliko "Rugučių," "Kalvelio" liaudies šokius. Keturi šimtai vaikų vykusiai pašoko tautinius šokius "Aguonėlę" ir "Kalvelį."

Dainų šventę stebėjo daugiau kaip 5 tūkstančiai žmonių, jų tarpe 400 — pirmojo apskrities kolūkio valstiečių suvažiavimo delegatų.

Vakare įvyko liaudies vaikštynės.

★ ★ ★

Kolūkiečių vaikai stoja į aukštesnes mokyklas

KAISIADORYS, rugp. 1 d.. Kaišiadorių gimnaziją šiais metais baigė 18 žmonių. Beveik visi jie—kolūkiečių vaikai. Dabar jie stoja į aukštąsias ir specialias: respublikos aukso medaliu komjaunuolis A. Raudeliūnas, "Komjaunuolio" artelės valstiečio sūnus, nutarė mokytis Kauno universiteto technikos fakultete.

Kolūkiečių Karaliaus ir Tomkaus vaikai stoja į Vilniaus pedagoginį institutą.

Jaunosios kolūkietės Šulgaitė, Šeštokaitė ir Zujūtė pasirinko žemės ūkio ir veterinarijos akademijas.

Į respublikos aukštąsias mokyklas stoja taip pat ir kitų apskrities gimnazijų abiturientai.

Laisvoji Sakykla

FAŠISTŲ KONGRESAS

Kaip sau norit, taip galvokit, — sako priežodis, bet pasivadinusi Amerikos lietuvių taryba turėtų paliauti juokinus svietą. Turiu mintyje jos lapkričio 4-6 dienomis New Yorke šaukiamą "visų lietuvių kongresą," "visų lietuvių vardu", tarytum taryba atstovautų ir tuos lietuvius, kurių ji neturi. Ir kokią tiesą tie fašistų šmotai turi kalbėti visų lietuvių vardu, kuomet patys gerai žino, kad jie neatstovauja nei pusės Amerikos lietuvių?

Jie, taip rašydami, tik patys save pasistato ant juoko žmonių akyse. Tai viso labo tik jonvaikių taryba, kuri ieško nieko nepametus. "Keleivyje" rugsėjo 14-tą dieną yra įdėta to jų šaukiamo kongreso programos keturi punktai. Štai jie: 1. Pareikšti nepalaužiamą organizuotosios Amerikos lietuvių išeivijos nusistatymą išlaisvint savo senąją tėvynę iš priešo okupacijos ir tuo būdu apsaugoti lietuvių tautą nuo pražuties; 2. Pareikalauti JAV ir kitų demokratinių kraštų vyriausybes bei Jungtinių Tautų organizaciją pasmerkti nekaltų žmonių žudymą, genocido vardu vadinamą, ir padaryti visa, kad tolimesnis žmonių naikinimas tuojau būtų sustabdytas; 3. Pareikalauti, kad Amerikos valdžia verstų Sovietų Sąjungą nedelsiant atitraukti savo kariuomenę ir policiją iš jos neteisėtai okupuotų Pabaltijo žemių; 4. Apeliuoti į pasaulio sąžinę ir kviesti visų demokratinių kraštų visuomenę prisidėti savo pastangomis prie šių reikalavimų įvykdymo.

Matot, Taryba reikalaus visų lietuvių vardu, kad Amerika verstų Sovietų Sąjungą pildyti tą, ko Taryba, geriau sakant, keli fašistukai, pageidauja.

Aš tiesiog nesuprantu, dėl ko jie savo posmuose vis įkergia demokratiją, kuomet pati ta Taryba susideda iš pačių užkietėjusių aršių fašistų. Žinoma, aukos jiems geriausia rūpi už viską! Kiek į jų šaukiamą kongresą suplauks aukų, tiek jie galės vėl rašyti, šūkaloti apie demokratiją, ir "Lietuvos iš mongolų išlaisvinimą."

O, žinoma, durnelių atsiras tiek ir tiek, ir aukelių jiems puikių sudės. Na, ir ką tu padarysi... kad žmonės dar vis savo protu neišmoksta gyventi.

Susninkų Jurgis

Per 30 metų daug pasikeitė — žymiai pagerėjo ir mūsų dienraščio turinys.

LAISVĖS DIENRAŠČIO JUBILIEJAUS ATŽYMĖJIMAS

Prašome įsitėmyti, kur bus suvaidintas veikalas

"Mūsų Gyvenimo Žaizdos"

4 veiksmų drama iš Amerikos lietuvių gyvenimo

Parašė Rojus Mizara

Jau yra rengiama vaidinimai sekamose vietose:

Spalių 15 d., Montello, Mass.
Spalių 16 d., Worcester, Mass.
Spalių 23 d., Waterbury, Conn.
Lapkričio 6 d., Hartford, Conn.

Pelnas nuo šių perstatymų yra skiriamas dienraščiui Laisvei. Visus apšvietą branginančius žmones kviečiame pamatyti tą nepaprastai įspūdingą dramą ir tuom pat kartu finansiniai paremti savo dienraštį.

GRYNOS SĄŽINĖS ŽMONĖS

Parašė P. VERŠIGORA ❀ Vertė N. ZIBERTAITĖ

5-26-49 —95—

(Tąsa)

Iš tokio atstumo tiktai šarvomušiai galėjo pramušti jo geležinį apmušalą. Dalis garlaivio įgulos bandė prasigauti į savo krantą, tačiau Gorlanovo kulkosvaidžiai apšaudė skiriančią garlaivį nuo sausumos juostą, ir joje jau gulėjo daugiau negu dešimt lavonų. Pasilikę garlaivyje vokiečiai susitelkė apatinėje laivo dalyje ir atsišaudinėjo.

Temo. Naktį jie paspruks.

Prie Karpenkos kuopos priėjo Pavlovskis. Jis gerai nusiteikęs, gal būt, nuo mūšio įkarščio, o gal nuo išgerto, bevaišinant svečius, vieno stikliuko viršaus.

Nepastebėdamas komisaro, jis ėmė plūsti automatininkus. Pradžioje jis murmėjo pats sau, o kai kažkas iš kuopos jam atsikirto, ūkio dalies padėjėjas visiškai įsiuto, išlipo į krantą ir atsistojo stačias visu ūgiu, paikiodamasis bei kraipydamasis.

— Pirmyn, niekšai, bailiai! — jis ūmai išsitraukė pistoletą.

Kuopa gulėjo ant paties kranto, ir eiti pirmyn jai, žinoma, nebuvo kur — priešais buvo upė.

Karpenka priėjo prie ūkio dalies padėjėjo. Pavlovskis įnirto ir šoko piestu. Karpenkos veidas ėmė trukčioti, akys paraudo. Jiedu stovėjo vienas priešais antrą, mosuodami pistoletais, ir nebuvo, tur būt, rusų leksikone keiksmų, kuriais jie nebūtų buvę vienas su antru pasikeitę.

Štai jau Pavlovskis pagriebė Karpenką už krūtinės. Sklidęs ligi šiol po grandį juokas nutilo. Trečiakuopininkai žinojo, kad dar niekas neišdrįso paliesti pirštu jų vado. Fedia pasipurtė. Iš apikaklės pabiro sagos. Pavlovskis ir Karpenka stovėjo kaip buliai, pasiruošę trenkti kaktomis.

Peštynių pasitaikyavo pas mus ir anksčiau. Bet kai pešėsi vadai, o tuo labiau nebejauni, man visuomet kažkodėl būdavo nesuprantamai juokinga. Visa tai buvo taip vaikėziška, nerimta, kad aš negalėjau susilaikyti nuo spranginančio mane kvatojimo.

Vokiečiai nutraukė šaudymą, matyti, nesuprasdami, kas darosi ant kranto.

— Ei, bailiai, šunsnukiai, — gargėjo Pavlovskis.

— Kas? Aš — bailys? — tyliai paklausė įsižeidęs Karpenka, įleisdamas šovinį į "TT".

— Drauge komisare, jis tuoj jį nušaus, — tyliai tarė Špingaletas.

Rudniovas, liovęsis stebėti garlaivį, priėjo prie įsikarščiavusių vadų ir atsistojo tarp jų.

— Šalin ginklus! Šalin, sakau! — ir jis pagrasino abiem rimbu.

Karpenka, visas drebėdamas ir nepataikydamas pistoleto į koburą, pasitraukė ir atsigulė grandinėje, veidu žemyn, įkniaubęs galvą į delnus.

Panašu, labai panašu buvo į tai, kad jis verkė.

— O tu, senasis lauže, ko gi tau reikia? Eik šalin, — tyliai pasakė Pavlovskiui komisaras.

— Ė, drauge komisare.

— Eik šalin, sakau!

— Tai fricai gi paspruks. Štai tik sutems.

— O ką tu jiems padarysi?... Per vandenį atakon eisi, ar ką?

— Ė! — numojo ranka Pavlovskis ir pasitraukė į šalį.

Šarvomušių šūviais pavyko uždegti medines dalis vidury laivo. Iš iliuminatorių retkarčiais kyšteldavo liepsna ir veržėsi dūmai. Mums nutraukus šaudymą, iš vieno iliuminatoriaus vis dažniau ėmė rodytis ranka, laikanti dirželiu parištą katiliuką. Šemdami vandenį vokiečiai, matyt, bandė užgesinti kilusį gaisrą.

Tuo laiku iš ilankos išplaukė valtis. Joje sėdėjo Serdiukas, penktosios kuopos skyriaus vadas, ir dar vienas kovotojas.

Pavlovskis priėjo prie jų ir, pasikalbėjęs su jais, įlipo į valtį, sušukęs grandinei: — Pridenkite ugnimi, niekšai! Aš jums parodysiu, kaip prie Šorso kovojo, snargliai... — ir virš Pripetės nuskardėjo virtuoziškas keiksmas...

Valtis, plaukdama aukštyn, artėjo jau prie upės vingio.

— Tai kvailys... Juk pražus, — tarė Rudniovas, vograudamas ir velniuodamasis.

Karpenka pakėlė galvą ir, parėmęs delnu pasmakrę, žiūrėjo į upę.

Savo grandinėje Karpenka turėjo keturiolika kulkosvaidžių, iš kurių trys buvo sunkieji.

Matyt, Serdiukas turėjo kokį nors savo planą ar buvo susitaręs su Gorlanovu. Kai Serdiuko ir Pavlovskio valtis, atsiskyrusi nuo kranto žymiai aukščiau tos vietos, kur buvo trečiosios kuopos grandis, beveik pasiekė upės vidurį, žemiau mūsų nuo kranto atsiskyrė antra valtis. Ji taip pat greitai nuplaukė pirmyn.

— Kas ten dar? Koks vėl kvailys atsirado? — paklausė Rudniovas.

Karpenka, stebėdamas pro binoklį ir perstatydamas jį, atsakė:

— Rodos, jūsų brolis, Kostia...

— Tai neišmanėliai! Sukvailiojo, ar ką jau?

— Kulkosvaidžiai, laikykit garlaivį taikiklyje, nešaudykit be mano signalo, — komandavo Karpenka, neatitraukdamas binoklio nuo akių.

Valtys išplaukė į atvirą vietą ir lėkė žemyn srove, į trapias reples paimdamos garlaivį.

Dvi, trys šautuvo kulkos galėjo nugramzdinti valtį dugnan.

Laimei, vokiečiai jų nepastebėjo.

Pavlovskio valtis pirmoji persirito per upės vidurį ir, susilyginus su garlaiviu, ėmė leistis srove žemyn. Garlaivis stovėjo priekiu prieš srovę. Valtis pateko į ramiąją erdvę, nes šaudyti į ją buvo galima tik nuo atviro denio, o jis buvo stipriai apšaudomas nuo mūsų kranto. Dėl to Pavlovskis ir Serdiukas, niekieno nekliudomi, artinosi prie garlaivio. Tačiau į Kostios Rudniovo valtį, plaukiančią ties užpakaliniu laivo galu, vokiečiai buvo pradėję jau šaudyti. Iš pradžių buvo girdėti atskiri šautuvų šūviai, o paskui per vandenį rėžtelėjo kulkosvaidžių serija. Tuo laiku Bakradzė spėjo pastatyti vieną patranką, ir, kol vokiečiai buvo užsiėmę valtimis, aiktelėjo į laivą trys šviediniai.

Vienas jų nugriovė dūmtraukį. Iš laivo išsiveržė tiršti dūmai. Bet vokiečiai spėjo gerokai apšaudyti Kostios Rudniovo valtį. Žmonių joje jau nebuvo matyti, ir ji, nešama srovės žemyn, ėmė suptis ant vandens. Pavlovskis spėjo tuo tarpu priplaukti prie garlaivio iš priešakio ir paėmė geležinį indą ant abordažo. Šaudyti iš patrankos mes daugiau nebegalėjome, bijodami pataikyti į savuosius. Pavlovskis prisiglaudė ausimi prie laivo apmušalo ir klausėsi. Įsiviešpatavo tyla. Paskui, keberiodamasis draugų pečiais, ant denio užsikorė Serdiukas. Rankose jis turėjo ištikimą rankinį kulkosvaidį, su kuriuo niekada nesiskirdavo. Iš galutinio iliuminatoriaus išlindo kreivas vokiškas automatas, ir, nematydamas priešo, o tiktai jį nujausdamas iš šlamesio tuščioje erdvėje, vokietis paleido akla laime pusės disko seriją. Pavlovskis iš už kampo sugriebė ranka automatą ir patraukė jį į save. Vokietis paleido automatą, bet neišlaikė jo ir Pavlovskis. Juodas kreivys žlegterėjo į vandenį. Serdiukas tuo tarpu ištyrė pusę denio iki pat kapitono aikštelės ir iš balsų garso bei kojų tapsėjimo nustatė, kur triume buvo žmonių. Jis ėmė vaikščioti po denį ir pilti pro lubas kulkosvaidžio serijomis į garlaivio vidų.

Kad ne duslus traškėjimas, būtų buvę galima pagalvoti, kad žmogus vaikščioja su grindų šepečiu ir šluoja grindis: šepetys pašoksta jo rankose, kaip laikrodžio skambučio plaktukas.

Serdiukas įsismagino ir nematė, kas darėsi kitoje denio pusėje, kurią jam užstojo dūmtraukis ir tiltelis. Iš vairinio galo triumo pakilo žmogaus figūra. Šliauždama, ji ėmė artėti prie dūmtraukio. Karpenka prisilietė prie binoklio.

— Tiktai sunkieji kulkosvaidžiai, ugnies! — sukomandavo jis.

(Bus daugiau)

WORCESTER, MASS.

Antrajai iš Eilės Menininkų Mokyklai Praėjus

Jau keletas savaičių prabėgo nuo užsibaigimo meno mokyklos, kuri paliko worcesteriečiams gražių įspūdžių, ir atminčių. Gan plačiai pareiškia savo mintis, įgytus įspūdžius buvę mokiniai, ir svečiai. Tęsiame pokalbius, margus išsireiškimus abelnais meno mokyklos reikalais ir mes, worcesteriečiai. Mat, Olympia Parke įvykusios menininkų mokyklos per dvejus iš eilės metus suteikė progą iš arti stebėti ir jos reikalė kalbėtis, būtent: Kaip sunaudotas laikas mokykloje? Kiek rezultatu spėta parodyti? Ko galima tikėtis? Kas svarbaus praleista mokyklos programoje? Kokio patvirmo įgijo mokyklos rengėjai abelnam mokyklos gerinimui ateityje?

Šiais ir abelnai mokyklos reikalais plačiai savo mintis pareiškė draugai Bovinas, ir Jamison. Pridėti tenka tiek, kad bendrai visi patyrėm, jog pasiekimui aukštos kokybės reikalingas platus, planingas prisirengimas.

Dvi Savaitės!

Rodos, tik kelios dienos, kaip mes, worcesteriečiai, rūpinomės, rengėmės didžiam darbui, mokinių-svečių priėmimui. Rengdamiesi prie to vaizdavomės dvi savaites didelių laiko kavalku. Ir tik mokyklai pasibaigus pajutom, kaip skubiai jos prabėgo, palikdamos tik pagalvoti, ką suspėjom nudirbti, kiek daugiau dar buvo galimybių — tiek daug visko įdomaus, svarbaus įvyko ribotu mokyklos eigos laiku.

Mokyklą atlankė ir gražus skaičius svečių. Daugumoje, tai ilgų metų veteranai dar buotojai meno, kultūros dirvoje, auklėtojai ugdytojai ūpo pastangose žmogui siektis gyvenimo augštumų, žadintojai žmogaus darbui, taikiam, užtikrintam rytojui. Nekuriem mokyklon vykimas suteikė progą pirmu kartu atlankyti Olympia Parką.

Skaitlingas svečių atsilankymas teikė worcesteriečiams daug džiaugsmo ir taip reikalingos darbui energijos. Nors pareigos ir trukdė worcesteriečiams daugumą svečių asmeniškai sutikti, pasveikinti, bet ir be introdukcijų visi buvo taip mielai artimi, žinomi. Juk bendra idėjinė veikla, meno kultūros darbas, suvedė visus į Olympija Parką bendram kilniam tikslui-moraliai ir materialiai paremti meno mokyklą ir grupę mokinių, besisiekiančių susipažinti su savo tėvų lietuvių kalba, daina, tradicijomis, praeitimi; pasiruošti tęsimui, tobulinimui tėvų pradėto meno-kultūros darbo.

Širdingos, bendros pastangos iš abiejų pusių, suaugusių ir jaunimo, sudarė jaudinantį vaizdą mokinių ir svečių atsisveikinimui surengtų pietų laike. Neišvengiamai visi pajuto, kad suvažiavę trumpam laikui, iš gana toli, vienas kito nepažindami, suvykę ne be pastangų įgytą atostogų laiką sunaudoti glaudžiam dainos, dramos, kalbos pažinimui ir meniškam pasireiškimui, čionai atsiekė ir kai ką nenumatytą. Kad mezmis bendradarbiavimas suteikė visus krūvon, supažindino, paskatino šiltam šeimyniniam meno kultūros darbui, pažangos labui.

Kaip mokiniai ir svečiai, taip ir vietiniai darbuotojai jaudinosi atsisveikinimui artėjant. O sumanios jaunutės Shirley Ann Yuciūtės įteiktas keikas su dviemis žvakutėmis, žymintis meno mokyklos 2-metinę sukaktį, kartu linkėjimus mokyklai, gyvuoti, bresti, susijaudinimą visiems padidino tiek, kad atsisveikinimui tartas žodis greit nutrūko.

Tikrai gaila, kad šiame retos kokybės atsisveikinime nebebuvo čia mokiusio lietuvių kalbos mokytojo, tylaus, nuolatine malonia šypsa visus sveikinusio Jasilionies. Kuklus, nėnuoalsus, gamtos apdovanotas gabumais žmogus, mokąs pažint žmogų ir visą gamtos grožę ir jėgą į poeziją įpinti, buvo pamėgtas ir jo pasigedome šiame jautriame pobuvyje.

Užbaigoje šio sekmingo ir didelio darbo, vietinė mokyklos komisija velinasi tarti žodį visiems mokiniams ir svečiams. Iš savo pusės mes stengėmės atlikti mums skirtas pareigas, kiek tai aplinkybės leido. Atsiprašom visus, kuriems teko trūkumų, bei nemalonumų patirti.

Ačiu visiems, padėjusiems šiame didžiame darbe:

Darbininkėms-Darbininkams

E. Davidonienei, M. Šiupenienei, U. Tumanienei, O. Tamutienei, M. Kižienei, H. Kalakauskienei, K. Sabaliauskienei, J. Karsokytei, H. Janulienei, E. Kanapkienei, L. Ausiejienei, E. Serbentaitei, J. Kižytei, O. Stankienei, S. Kasputienei, J. Karsokienei, J. Davidoniui, J. Deksniui, E. Pačesienei, O. Serbentienei, A. Vasilienei, E. Čiaponienei,

Už nakvynių suteikim: O. Serbentaitei, M. Mickienei. M. M. Mačioniam, J. M. Petkūnam, J. D. Jusiam, J. M. Šiupėnam, V. M. Navikam, A. E. Čiaponiam, M. V. Žitkam, A. L. Ausiejam, E. J. Kanapkiam, M. J. Deksniam, J. M. Kižiam, S. H. Januliam, L. Ausiejienei, A. Dvareckienei, N. Ausiejūtei. Už dovanas: B. Jakaitienei už aukotus sūrius; Lietuvių Literatūros Draugijos moterų skyriui, So. Bostone, už priduotą per Simanavičienę ir Šukienę $18.20.

Širdingas padėkos žodis vardu rengėjų ir viso pažangaus judėjimo Yvonai Niaurienei iš Dedham, Mass., už gražų perlų papuošalą, ir J. J. Kižiui už radiją; Lietuvos Sūnų ir Dukterų Broliškai Draugijai už suteikimą veltui parko ir salės.

Taipgi ačiu rėmėjams, kurie rugpiūčio 20-tos parengime mokyklos paramai aukojo sekamai:

Po $5: J. Raulušaitis, J. F. Repšys iš Hartford.

Po $2: L. Ausiejienė, V. Vilkauskas, K. Sukackienė, Mr. ir Mrs. Žukauskas, Mr. ir Mrs. Mitkus, E. Wallen iš Montello, P. Baciavičia, K. Baguckas, M. Mitkus, Mok. Rėmėjas, M. Baguckienė. J. Pocius $1.50.

Po $1.00: P. Senkevičienė, P. Plokštis, J. Karsokas, K. Kasiulis, P. Barauskas, Draugas, P. Bartas, J. Ausiejus, Draugas, D. Petravičia, E. Pilkauskienė, J. Gerdauskas, K. Čereškienė, B. Jakaitienė, B. Bernotienė, J. Davidonis, J. Jakaitis, U. Tumanienė, F. Kalakis, V. Skudas, L. Žemaitis, J. Žemaitis (abu iš Hartfordo), L. Mankus, J. Green, L. Valančiauskas, P. Sadauskas, B. Mizara.

Po $1: J. Skeltis, P. Butkiavičia, J. Walley, J. Senkus, F. Bačys, C. Miller, J. Palionis, C. Brazauskas, P. Jucius, A. Vilčiauskas, A. Narus, P. Grinevičienė, K. Skliutienė, M. Mačionis, D. Jusius, F. Petkūnas, J. Bakšys, S. Kunigauskas, J. Skliutas, E. Šipman, J. Kižys, W. Seilius, H. V. Enrickson, A. Kalantienė.

Po $1: Mrs. Kellogg, P. T. Roman, F. Bliss, A. Jamison, J. Stočkus, M. Bogucka, P. Gudavičia, M. McDermott, M. Petkūnienė, K. Mikeliūnienė, O. Serbentienė, O. Visockienė, O. Samulėnienė, E. Kanapkienė, J. Samulėnas, J. Kanapkis.

Viso suaukota $131.69.

Ačiu visiems bile formoje prisidėjusiems prie šio bendrom jėgom gražiai, sėkmingai atlikto darbo. Komisija:

R. Janulis,
M. Sukackienė,
H. Kižytė,
H. Janulytė,
J. Kižys.

CLEVELANDO ŽINIOS

Visi į Šolomsko Prakalbas!

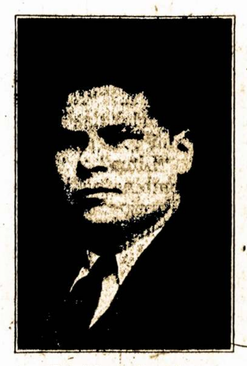

D. M. Šolomskas

Ištikrųjų mes, clevelandiečiai, gana retai turime progos čia girdėti prakalbas, nes mes nepajėgiame jų surengti tankiau. O dabartiniu laiku ypatingai, kada vienaip kalbama, o kitaip daroma, kada kapitalistinė spauda, radijas ir iš sakyklų kalba apie išlaikymą taikos ir demokratijos, o tikrenybėje rengiasi prie fašizmo ir baisaus karo, yra reikalinga išgirsti gerą kalbėtoją, kuris yra pasirengęs nuodugniai išdėstyti mums, kas ištikrųjų yra daroma ir kur mes galėsime atsidurti.

Todėl LLD 15-tos Apskrities Komitetas ir rengia prakalbas, į kurias yra pakviestas Lietuvių Literatūros Draugijos Centralinio Komitetō sekretorius D. M. Šolomskas. Draugas Šolomskas yra geras prakalbininkas ir rašytojas. Todėl nepraleiskime progos jį išgirsti.

Prakalbos įvyks pirmadienį, spalio 3-čią, Slovėnų Auditorijos žemutinėje svetainėje, 6417 St. Clair Ave. Pradžia 7:30 valandą vakare. Įžanga veltui.

Kovinga Konferencija

Rugsėjo 17 ir 18 dienomis clevelandiečiai turėjo progą turėti savo mieste kovingą nacionalę konferenciją už darbus bedarbiams ir prieš ekonominę krizę. Į konferenciją buvo suvažiavę delegatu, patarėjų ir stebėtojų apie 500, kurie atstovavo 20 valstijų. Ši konferencija buvo skirtinga savo sudėtimi nuo pirmiau įvykusių konferencijų tuomi, kad joje dalyvavo daug negrų, suvažiavusių iš South Carolina, Georgia, Alabama ir iš kitų tolimų valstijų. Ir jaunimas sudarė konferencijos didžiumą. Ūpas pas visus buvo kovingas, visi turėjo ko rimto pasakyti apie jų valstijose esamą padėtį ir visi turėjo gerų sumanymų tos padėties pataisymui—kaip pastoti kelią bedarbei, fašizmui ir karui.

Dviejų dienų konferencijai buvo permažai ir todėl antrą dieną, sekmadienyj, prisiėjo delegatams dirbti paskubomis nuo ryto iki 4-tos valandos po pietų, be pertraukos pietums, kad nuveikti, kas buvo pasibrėžta, ir duoti delegatams iš tolimų valstijų progą parvažiuoti į namus laiku, kad pirmadienio ryte galėtų stoti prie savo kasdieninio darbo.

Lietuviai Konferencijos Neįvertino

Per abi konferencijos dienas stengiausi surasti tarpe delegatų lietuvių, atvažiavusių iš kitų miestų — suradau tik vieną veiklų jaunuolį Vytautą Yotką, iš Chicagos. Bet ir tas atstovavo Jaunų Progresyvių Partija. Iš Clevelando irgi radosi tik dvi delegatės nuo A. L. Moterų Kliubo.

Buvo Puikus Dainų Vakaras

Šeštadienio vakare, po vadovybe liaudies dainų mėgėjo Pete Seeger, jauni progresistai pastatė gražų dainų ir lošimo festivalį, akompanuojant stygų instrumentais. Jaunimas savo dainomis ir lošimu perstatė darbo žmonių gyvenimą ir kovas už jų būvio pagerinimą. Festivalis delegatus ir publiką sužavėjo taip, kad jie savo aplodismentais mėgino sulaikyti artistus ant scenos kuo ilgiausiai.

Robesono Koncertas Nebus Trukdomas

Miesto majoras Burke, susišaukęs įvairių veteranų ir legijonierių viršylas, patarė jiems netrukdyti Paul Robesono mitingo, kuris įvyks spalio 7 d.

Vėliau ir visos veteranų grupės kartu paskelbė, kad jos stovės nuošaliai nuo Robesono mitingo ir jo netrukdys.

Miesto policijos viršyla George J. Matowitz irgi davė žodį, kad jis pastatys ganėtinai slaptos, uniformuotos ir raitos policijos, kuri palaikysianti tvarką. "Mes tikime į laisvę žodžio šiame mieste," pareiškė policijos viršininkas Matowitz.

Paul Robesono koncertas ir prakalbos įvyks spalio 7-tą, Paradise Auditoriume, 2226 E. 55th St. Pradžia 8-tą valandą vakare. Įžanga 30 centų.

J. N. S.

Philadelphia, Pa.

MIRĖ

Jau buvo Laisvėj pranešta, kad rugp. 9 d. mirė Petras Kodis, gyvenęs 7625 Central Ave. Norėjau surinkti smulkmeniškų žinių apie velionio Petro gyvenimą ir darbuotę visuomenei, bet nepavyko. Parašysiu tiek, kiek pats patyriau, kuomet jis dar buvo gyvas.

Velionis Petras ilgoką skaičiu metų ūkininkavo. Pardavęs ūkį, įsigijo gėrimų užeiga ant 2-ros ir Berks. Rodos, 1937 m. mirė jo žmona. 1939 metais apsivedė su Frances Bačanskiene, užeigos savininke. Ten jiems gerokai sekėsi vertelgystė, susikrovė nemažai turto.

Nors velionis Petras buvo gerokai pasiturintis, bet pažangiųjų veikloj aktyviai dalyvaudavo. Dienraščio Laisvės vajuose kasmet gaudavo naujų skaitytojų, daugiausia ūkininkų. Jei farmerys neturėdavo pinigų, jis savo uždėdavo, o iš jo atsiimdavo ūkio produktais. Taipgi yra prirašęs nemažai narių į Lietuvių Literatūros Draugijos 10 kuopą. Visuomet stambiai aukaudavo įvairiems pažangiųjų veikios reikalams. Buvo nuolatinis Laisvės ir Vilnies skaitytojas ir įvairių pramogų lankytojas.

Palaidotas gražiose Oakland kapinėse, rugpiūčio 12 d. Laidotuvių direktorius buvo Juozas Kavaliauskas.

★

Rugpiūčio 30 d. mirė Julė Bazis, 75 metų, gyveno 8130 Lindbergh Blvd. Palaidota šv. Kryžiaus kapinėse, rugsėjo 3 d. Liūdinti lieka duktė ir du sūnūs.

★

Rugsėjo 1 d. mirė Jonas Kerr, 39 metų, gyveno 1044 Yeadon Ave., Yeadon, Pa. Palaidotas šv. Kryžiaus kapinėse, rugsėjo 5 d. Liūdinti lieka žmona Marijona (Ramanauskaitė), sūnus ir duktė.

★

Rugsėjo 2 d. mirė Antanas Genys, 63 metų, gyveno 126 Hoffman St. Palaidotas šv. Kryžiaus kapinėse, rugsėjo 8 d. Liūdėsyj lieka žmona Antanina ir šeima.

★

Rugsėjo 10 d. mirė Motiejus Kalauskas, 61 metų, gyveno 220 Fernon Street. Palaidotas šv. Kryžiaus kapinėse, rugsėjo 15 d. Liūdėsyj lieka žmona Marijona ir šeima. Laidotuvių direktorius Juozas Kavaliauskas.

S. V. Ramutis.

DETROITO DIENYNAS

Taip, praėjo ta šiltoji vasara. Ruduo. Tą taipgi galima patėmyti pagal organizacijų susirinkimus.

Nedaug sueina. Mat, visi, kurie tik turi karus, išvažinėja grybauti. Kiti ir be karų prisitaiko prie turinčiųjų.

Organizacijose gyvumo nesimato.

★

Smarkiai Vedamas Rinkimų Darbas

Progresyvės Partijos raštinė, tai kaip avilys arba skruzdynas.

Vieni įeina, kiti išeina. Toks pat judėjimas ir kitose įstaigose. Kongresiniuose distriktuose taipgi tas darbas varomas, kad padarius kuo didžiausias pastangas išrinkimui į miesto tarybą Chas. A. Hill ir Stanley Nowak.

Progresyvių Partijos Lietuvių Kliubui turėtų būt užduotis prižiūrėti tą vedamąjį darbą dėl išrinkimo Hill ir Nowak. Iki šioliai mažai atydos nariai atkreipė ir mažai gyvumo teparodė.

LLD Veikla

Vienintėlė visame pasaulyje organizacija tesiranda tokia, kaip mūsų Lietuvių Literatūros Draugija. Į ją yra susispietę tūkstančiai lietuvių Jungtinėse Valstijose ir Kanadoje.

Tai vienintėlė organizacija, kuri veda kultūrinį ir apšvietos darbą tarpe lietuvių. Ji išleido 55 kūrinius, visokio turinio, nuo savo susitvėrimo 1915 metais.

Nėra nieko geresnio, kaip gera knyga pasiskaitymui, kada žmogus esi darbo nuvargintas. Atsisėdi sau vakare, pasiimi tą, mieląjį draugą-knygą ir nusiramini.

Knyga: — tai mylimiausias ir geriausias draugas. Jeigu supyksti ant jos, meti į šalį, ji tyli, nieko tau priešais nesako ir argumentų neveda.

Skaitai ją — ji draugiškai viskam prijaučia, duoda patarimus, nuramina širdį ir jausmus su didžiausiu noru, nieko iš tavęs nereikalaudama.

Knyga nustato šiandien žmogaus tobulumą, kultūrą. Be knygos mes esame tik paprasti, neišsivystę sutvėrimai. Gerai, kad lietuviai taip aukštai stovi, turėdami tokią organizaciją.

Bet toli gražu ne visi dar lietuviai prisideda prie tokio didelio kultūrinio darbo. Nekurie nežino, kad randasi kuopos, prie kurių jie galėtų prisidėti.

Kadangi lankysis Detroite drg. D. M. Šolomskas, Centro Raštininkas mūsų Literatūros Draugijos, tai reikia, kad visi nariai pabandytų padaryti jam surpriza, atsivesdami naujų narių į tuos du parengimu.

Narių galima gauti, tą parodo 188 ir 52 kp. šiais metais.

★

Streikų Klausimais

Kada reakcionieriai perleido valstijinį įstatymą Trip-Bonine aktą, turėjo mintyje, kad tik unijų vadai iššaukia streikus, neatsiklausus eilinių unijos narių, arba prieš tų narių norą išeiti į streiką.

Bet dabartiniuose keliuose balsavimuose, pagal Trip-Bonine aktą, dalykai pasirodė kaip tik priešingai. Fordo įmonėse buvo balsuota 7 prieš 1 už streiką, o dabartiniu laiku perėjo balsavimas Chryslerio įmonėse, ir pasekmės pasirodė dar didesnės už iššaukimą streiko.

Chryslerio įmonėse likosi nubalsuota 8 prieš 1 už streiką.

Visa nelaimė tik tame, kad unijų vadai nėra tokiais kovingais, kaip tie eiliniai nariai.

Politicus.

SEATTLE, WASH.

Piliečiai Sujudo dėl Žadamo Iškėlimo Boeing Dirbtuvės

Porą savaičių atgal vietiniai laikraščiai ir radijas pranešė mums labai nemalonią žinią, tai kad didžioji Boeing orlaivių dirbtuvė bus perkelta iš Seattle į Wichita, Kansas. Žinia oficialė, iš Washingtono, D. C., tad reiškia, kad gali būti teisinga. Tas labai nustebino visus miesto gyventojus, kurių Seattle randasi virš pusė miliono.

Boeing įsisteigė mažą dirbtuvę po pirmo pasaulinio karo su pora šimtų darbininkų ir bėgyje daug metų stebėtinai padidėjo, ir šiandien budinkai užima apie 10 akrų plotą ir dirba 25,000 darbininkų.

Pereitam kare Boeing B-17 maži ir greiti oro "peštukai" žymiai prisidėjo karo laimėjime. Vėliau didžiulis B-29 sudavė priešui paskutinį smūgį. Taigi šio miesto gyventojai jaučia jautrų susirišimą su Boeing dirbtuve, nes Boeing padėjo Seattle ant žemėlapio, todėl, kad čia namai tų garsių bomberių ir karo laiku 20 nuošimtis miesto gyventojų dirbo Boeing dirbtuvėj.

Išgirdus tokią nelemtą naujieną, visuomenė subruzdo veikti; ne vien miestas, bet visa valstija. Susitvėrė organizacija **"Palaikyti Boeing, Apginti Seattle."** Tame vadovauja miesto majoras W. F. Devin, senatorius Warren Magnuson, kongresmanas H. B. Mitchell ir daug kitų žymių piliečių ir miesčionių.

Toks valdžios nutarimas labai surūpino ne vien darbininkus, bet ir biznierius, nes Boeing "pay roll" siekia septynis ir pusę milionų per mėnesį. Tai didelė suma pinigų, kurią darbininkai vienaip ar kitaip praleidžia šiame mieste ir paliktų plati spraga atėmus tiek pinigų; nukentėtų ir nejudinamo turto (real estate) baronai. Tada nupultų kainos, kurias dabar trigubai pakelia.

Priežastis, dėl ko žada kelti Boeing į Wichita, tai esąs žingsnis apsaugoti orlaivių dirbtuves nuo bombų karui įvykus. Bet visai arti yra didžiausios valdžios laivyno išdirbystės — Bremerton Navy Yard, ir rytinėje Washingtono pusėje randasi Atomic Energy dirbykla, viena iš didžiausių Amerikoje. Kaip būtų tos vietos apsaugotos?— klausia žmonės. Ir kaip su šios šalies gyventojais?

Apart Boeing, mūsų mieste stambių fabrikų nesiranda. Darbą gauti sunku. Yra keletas plieno ir geležies dirbtuvių ir medžio piovyklų. Kur dingtų tūkstančiai netekę darbo? Suvažiavo čia jų iš visur karo laike ir daugybė nusipirko namelius. Apie juos valdžia dabar nesirūpina.

Mūsų visuomenė, išgirdus tą žinią, sujudo, kai širšių sukrutintas lizdas, todėl iš Washington, D. C., atskrido orlaiviu oro sekretorius W. Stuart Symington pasitarti su Boeingo viršininkais. Vėliau buvo laikomas susirinkimas ir diskusijos Olimpic viešbutyje, kur lankėsi miesto viršininkai, biznieriai ir žymesni miesčionys. Bombardavo Symingtoną visokiais klausimais, bet tas užsičiaupė burną ir tik iš tolo, vengdamas įsigilinti, apíbėgo klausimą, sakydamas, būk tai Boeing gaus kontraktą dirbti B-52 Jet bomberius, bet kurie supranta, sako, kad ant tų bus mažai darbo čia ir kad tai reiškia tik lašą į viedrą, ir tiek gero iš to išėjo.

Su dideliu žingeidumu laukiame kasdieną išgirsti, kad Boeing pasiliks mūsų mieste.

Koresp.

Wilkes-Barre, Pa.

Plymoutho Lietuvių Tautiškų Kapinių Bendrovės lotų savininkų ir šėrininkų pusmetinis susirinkimas įvyks spalio 2 d., Lenkų Veteranų svetainėje, 287 E. Market St., 2 val. po pietų.

Prašome visus šėrininkus atsinešti savo senų šėrų rasytes, kad būtų perkeisti ant naujų pagamintų Bendrovės certifikatų.

Kurie dar negavo asesmentų knygelės, kreipkitės į susirinkimą arba pas finansų sekretorę Alvina Mack, 72 Nesbitt St., Plymouth, Pa. Telefonas 9-3471.

Vakarienė, kuri yra rengiama spalio 16 d., Tautiškos parapijos svetainėje, 206 Parrish St., yra vedama pirmyn. Prašome visų prisidėti prie šio svarbaus darbo, kad būtų pasekmingas.

Kada bus finansų daugiau, tai bus galima palaikyti darbininkas ir užlaikymas žemės. Bus galima daug gražių darbų atlikti ir bus galima pasigrožėti savo darbais. Dėkime pastangas sukėlimui finansų, dalyvaukite parengime! Bus trumpa programa, kurioje dalyvaus Antanas Bimba ir kiti Bendrovės draugai. Parengimas prasidės 4 valandą po pietų.

P. L. T. K. Bendrovės Komitetas.

Pripažįsta Spartu Sovietų Gamybos Kilimą

New York Times ekonominis rašytojas pripažįsta, jog dabartinis Sovietų penkmečio planas gamybai kelti bus šiemet įvykdytas, tai yra, per ketverius metus. Daugelis fabrikų jau pagamina tiek dirbinių, kiek buvo planuota tiktai iki 1950 metų pabaigos.

Montello, Mass.

Šiemet dienraščiui Laisvei sueina 30 metų. Visuose miestuose daro jubiliejinius paminėjimus. Montelliečiai irgi neatsilieka. LLD 6 kp. stato scenon keturių veiksmų dramą "Mūsų Gyvenimo Žaizdos," parašė R. Mizara. Aktoriai atvažiuos iš Brooklyn, N. Y. Įvyks spalio 15 d., Lietuvių Tautiško Namo apatinėj svetainėj.

Šitą parengimą turėtų matyti kiekvienas montellietis ir apylinkės lietuvis, nes tokių parengimų retai kada būna. Kurie dalyvausite, nesigailėsite..

Prie to, dar reikia priminti, kad prasideda dienraščio Laisvės vajus su pirma diena spalio. Vajaus reikalu turėtų rūpintis kiekvienas Laisvės skaitytojas — ne tik atsinaujinti savo prenumeratą, bet taipgi gauti nors po vieną naują skaitytoją.

Žolynas.

PRANEŠIMAI

WORCESTER, MASS.

Pažaidimų Party įvyks rugsėjo 30 d., 7:30 val. vakare, 29 Endicott St. Rengia Progresyvių Partija. — Kviečiame atsilankyti ir linksmai vakarą praleisti. — Rengėjai.

MONTELLO, MASS.

LLD 6-tos kuopos susirinkimas įvyks pirmadienį, spalių (Oct.) 3, pradžia 7:30 val. vakare, Tautiško Namo kambariuose. Visi nariai dalyvaukite ir naujų atsiveskite. — Geo. Shimaitis. (216-217)

Atsisuki radiją — girdi KINIJA!
Atsiskleidi laikraštį — KINIJA!
Nueini kur į susirinkimą — KINIJA!
Washingtone senatoriai ir kongresmanai turi ant lūpų — KINIJA!

Kas atsitiko, kad apie šalį, apie kurią taip mažai mūsų šalies spauda ir radio tekalbėdavo, dabar rėkiama be paliovos?

Dalykas yra didelis. Kinija šiandien yra gyviausias diskusijų klausimas visame pasaulyje. Kas apie Kiniją mažai težino, tas negali turėti geros nuovokos apie šių dienų bėgamuosius klausimus.

Iki šiol lietuviams buvo sunku savo kalboje plačiau ką sužinoti apie Kiniją. Dabar tas sunkumas jau palengvėjo. Turime lietuvių kalboje puikią brošiūrą, kuri duoda labai gerų informacijų apie tą milžinišką tautą. Ta brošiūra yra užvardyta:

Kinija Žengia į Laisvę

Parašė D. M. ŠOLOMSKAS.
32 pusl., kaina 20c.
Gera nuolaida platintojams.

Kiekvienas mąstantis žmogus privalo tuojau įsigyti ir perskaityti tą svarbią brošiūrą. Jei užsisakysite tik po vieną knygelę, malonėkite prisiųsti 25c. vertės U. S. pašto stampomis, nes kainuoja persiuntimas.

Užsisakydami adresuokite:

LAISVĖ
427 Lorimer Street — Brooklyn 6, N. Y.

August Gustas
BELTAIRE FLORIST
Lietuvis Kvietkų Pardavėjas
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(Kampas 68th St.)
Atsitikime varduvių, sukakčių, sirgimų, šermenų ir tt., telefonuokite:
SHoreroad 8-9330
Ir Gustas jums tuojau pristatys gėlių bukietą ar vainiką, ko jūs reikalausite.
Specialistai Pritaikymui
Šermenims, Vestuvėms ir Bankietams
Užsakymus taipgi galima priduoti per PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc., 354 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

Paul Gustas Funeral Home,
INC.
354 MARCY AVENUE, BROOKLYN 6, N. Y.
Skersai gatvės nuo Armory
LIETUVIS LAISNIUOTAS GRABORIUS
Telefonuokite dieną ar naktį
EVergreen 7-4774

Naujai išdekoruota šermenų koplyčia, kur šeimos patogiai gali atiduoti paskutinę pagarbą savo mylimiesiems prakilniuose namuose be ekstra išlaidų.
Du kambariai šermenim, didelis puikiai įruoštas kambarys pasikalbėjimam ir parūkymui.
Asmeniški aptarnavimai suteikiama šeimom sulyg pareikalavimo. Mūsų telefonas niekad nemiega.

Worcester, Mass

Atsibuvo Teismas Baisios Žmogžudystės

John C. McCann, 23 metų amžiaus, gyvenąs 69 Fairhaven Rd., birželio 4 d., veik kaimynystėje, 111 Fairhaven Rd., gražiai augančią Anne Marie Magnusson, 9 metų mergaitę, įsiviliojo į savo namus, sakydamas, parodysiu gražių lėlių, užkišo gerklę, surišo rankas už nugaros, lytiniai išprievartavo, nužudė ir kūną įdėjo į skrynią (cedar chest), o pats nuėjo į judžių teatrą. Bet jam išėjus iš teatro, pasitiko policiją.

Teismas tęsėsi kaip tik savaitę laiko: prasidėjo rugsėjo 19 d. ir baigėsi rugsėjo 24 d. Dvylika prisaikintųjų teisėjų išnešė nuosprendį, kad McCann kaltas pirmo laipsnio žmogžudystėje, ir teisėjas Eugene A. Hudson paskyrė mirties bausmę elektros kėdėje. Prieš išpildymą bausmės, sulyg įstatymais, leidžiama per 23 dienas apeliuoti į aukštesnį valstijos teismą.

Koks tai baisus vaizdas to įvykio! McCann įsūnytas 5 metų amžiaus. Praėito karo veteranas.

Viso to pasielgimo pėdsakai rodo, kad jis iš anksčiau buvo prisirengęs prie tos kriminalystės papildymo.

D. J.

Philadelphia, Pa.

MIRĖ

Mikolas Grenda, 62 metų, gyveno 538 N. Franklin St. Palaidotas Greenwood kapinėse, rugsėjo 7 d.

Vladislava Skodienė, 49 metų, gyveno Maple Shade, N. J. Palaidota Šv. Kryžiaus kapinėse, rugsėjo 21 d.

Henry Olewnik, 29 metų, lenkas, buvo vedęs lietuvaitę. Palaidotas Šv. Grabo kapinėse, rugsėjo 20 d.

Rugsėjo 17 d. mirė **Povilas Monkaitis,** 63 metų, gyveno 641 Potter St., Chester, Pa. Palaidotas Šv. Kryžiaus kapinėse, rugsėjo 21 d. Liūdėsyj lieka sūnai Povilas ir Jonas ir duktė Nellie, visi vedę.

Velionis Monkaitis buvo labai mandagus žmogus, todėl vertelgystėj jam gerai sekėsi. Buvo savininku 'gėrimų užeigos. Laidotuvių direktorius Charles J. Roman (Ramanauskas) gražiai ir mandagiai visoms virš minėtoms laidotuvėms patarnavo. Be to, Charles J. Roman praeitą savaitę palaidojo 5 kitataučius.

S. V. Ramutis.

Winnipeg, Man.

C. C. F. PARENGIMAS

C. C. F. Manitobos Lietuvių Grupė prisidėjimui prie C. C. F.—Cooperative Commonwealth Federation kandidatų išstatymo ateinančiuose Winnipeg miesto valdybos atstovų rinkimuose, kurie atsibus spalio pabaigoje, š. m., kad C. C. F. kandidatus moraliai ir materialiai paremti, rengia šokių bankietą su alumi, užkandžiais ir gražiai grojančia vietos lietuvių jaunuolių orkestro muzika.

Bankietas atsibus vietos lietuvių klubo svetainėje, 240 Manitoba Ave., Winnipege, spalio 1 d. Pradžia 8 val. vakare iki 12 val. nakties. Įžanga $1.00 ypatai.

Garbės svečiais yra užprašyti ir pasižadėjo dalyvauti bent keli C. C. F. organizacijos pareigūnai, esanti Manitobos parlamento atstovai, Winnipego miesto aldermanai ir school trusties. Tad bus gera proga susipažinimui.

Parengimo atsakomingąjį komitetą sudaro ant valdžios išduoto leidimo pasirašiusieji: senas C. C. F. veikėjas Kazys Beniušis ir neperseniai iš Vokietijos atvykusieji išvietintieji ekonomistas-mokytojas Jurgis Jonuška ir žurnalistas Juozas Pronckus.

Visi Winnipego ir apylinkės lietuviai draugiškai prašomi kuoskaitlingiausiai atsilankyti ir savo draugus bei pažįstamus atsivesti.

C. C. F. Manitoba Lietuvių Grupės vardu, visus maloniai kviečiame.

Rengėjai.

J. J. Kaškiaučius, M. D.
530 Summer Avenue,
Newark 4, N. J.
HUmboldt 2-7964

Detroit, Mich.

Daugiau Nelaimingų Nuotikių

Buvo minėta spaudoje apie Detroito ligonius. Vieni iš jų jau sveiksta, bet pastarosiomis dienomis A. Litvinienę patiko nelaimė. Lipant laiptais žemyn, paslydus išsilaužė kojį. Draugė Litvinienė pastoviai buvo veikli mūsų progresyvėse organizacijose, ir labai gaila, kad negalėsime jos turėti tarpe savųjų per kokį laiką, kada jos daugiausiai reikėjo.

Draugės ir draugai neturėtų pamiršti aplankyti ją jos nelaimėje.

Ji randasi namuose, 6862 Longacre St.

Paul Robeson

Kadangi Paul Robeson dalyvaus Detroite 8 - 11 dienomis spalio, tai jam parengimų bus visokių. Lietuviai nors turėtų pasiųsti atstovus į tą bankietą, kurio kaina bus $25, ir kurie pinigai eis apgynimui tų 12 komunistų.

Gaukite blankas iš Civil Rights Kongreso, surinkite ant jų $25, o paskui lai iš tų aukavusių vienas liekasi paskirtu dalyvauti. Tas bus labai naudinga ir gražu.

Jo koncerto tikietai platinasi tarpe lietuvių. Tai bargenas už 60 centų išgirsti mokslininką ir pagarsėjusį dainorių.

Rep.

MATTHEW A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
Laidotuvių Direktorius
426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
MArket 2-5172

CHARLES J. ROMAN
Laidotuvių Direktorius

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.
Tel. Poplar 4110

JOSEPH BALTAITIS
BAR & GRILL
518 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Geri Valgiai laukia jūsų visada
DEGTINĖS, VYNAI IR ALUS
Atskiras Kambarys Grupėms ir Šeimoms
Telefonas EVergreen 4-9407
TELEVISION
SHUFFLE BOARD

TELEPHONE STAGG 2-5043

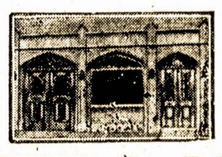

RES. TEL. HY. 7-3681

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS) LAISNIUOTAS GRABORIUS
FUNERAL HOME
ALBERT J. BALTON-BALTRUNAS, Manager
(Laisniuotas Balsamuotojas)
Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Pirmas Mūsų Parengimas

Pirmas šio sezono parengimas, kaip ir visuomet, bus Aido Choro. Kiekvienais metais (lyg ir tradiciniai) Aido Choras atidaro duris į mūsų visus parengimus.

Šį kartą nebus tik šiaip sau koncertas — bet aidiečiai nori šauniau pasirodyti. Jie jums atvaizduos scenoje legendą "Paparčio žiedas," kurią retas lietuvis nėra girdėjęs.

Ateikite visi į Kultūrinį Centrą, spalių 9 d. (sekmadienį), 4 val. po piet. pas aidiečius, o Aido Choras sutaiks jums sielos peno. H. F.

Aido Choras

Vyrai choristai susirinks specialiai pamokai šį vakarą, ketvirtadienį, rugsėjo 29-tą, 8-tą valandą, Laisvės salėje, 419 Lorimer St.

Reguliarė viso choro pamoka įvyks penktadienį, rugsėjo 30-tą, 8 val., Liberty Auditorijoje. Visi nariai prašomi atvykti laiku. A. B.

Sveturgimių Gynėjai Smerkia Deportavimą

Artinantis kamantinėjimui Betty's Gannett, Amerikos Komunistų Partijos organizacinio sekretoriaus padėjėjos, Amerikinio Sveturgimiams Ginti Komiteto sekretorius Abner Green išleido pareiškimą, pasmerkiantį persekiojimą, kaipo neigimą Jungtinių Valstijų Konstitucijos.

Gannett kamantinėjimas įvyks šio penktadienio rytą, 9:30, 70 Columbus Avenue, New Yorke. Jinai gyvena mūsų šalyje nuo 1914, buvo tėvų atvežta esant 7 metų amžiaus, iš Lenkijos. Jos vyras yra mūsų šalies pilietis. Ją areštavo šių metų kovo 28-tą, deportavimui. Sekamą dieną ją išėmė iš Ellis Island po $1,000 kaucija.

Green savo organizacijos pareiškime sako, kad "areštas ir persekiojimas Bettės Gannett yra dalimi deportacijų isterijos, kuri šiandien siautėja mūsų šalyje ir kuri grąso demokratinėms teisėms visų amerikiečių, čiagimių lygiai kaip kad ir sveturgimių...

"Yra priešiška visoms demokratinėms tradicijoms deportuoti moterį, kuri gyvena Jungtinėse Valstijose nuo septynerių jos amžiaus metų, nieku neprasikalto, kuri dirbo didžiumą savo gyvenimo pagerinti šios šalies darbininkų būvį. Mes tiktai galime smerkti tokius Teisdarybės Departmento mostus persekioti Miss Gannett dėl jos gimimo svetur. Mes tiktai galime pasmerkti Teisdarybės Departmento pastangas atimti nuo Miss Gannett jos teisę kalbėti ir tikėti kaipo ataką ant Teisių Biliaus ir Jungtinių Valstijų Konstitucijos."

Nuteisė Vaduojantis Tiktai Balsu

James Black, 35 metų, tapo pripažintas kaltu bandyme išprievartauti 66 metų amžiaus invalidę moteriškę, ją sumušti ir apiplėšti.

Kaltinamasis teisme buvo bandomas parodyti jį kaltinusiai iš įvairių tolių, bet ji vis sakėsi jo nematanti, neprimatanti. Tačiau moteriškė, per perkalbėtoją, būk užtikrinusi pažinusi jo balsą. Nieko nepaabejoję apie jau nebeprimatančios ir gal ne kažin kaip begirdinčios moters klausą, džiūrimanai bėgiu mažiau dviejų valandų nusprendė, kad Black esąs kaltu.

Iš Moterų Apšvietos Klubo Susirinkimo; Parama Spaudai

Rugsėjo 22 d. įvyko Brooklyno Moterų Apšvietos Klubo susirinkimas Liberty Auditorijoje, Atlantic Ave. ir 110th St., Richmond Hill, N. Y.

Klubo narės turėjo vakacijas, tai yra — nelaikė klubo susirinkimų per 3 vasaros karštus mėnesius. Dabar, gerai pasilsėjusios ir gruai atvėsus, skaitlingai susirinko pilnos energijos ir pasiryžimo stoti prie darbo. Kaip d. Petrikienė kad sakė: dirbsim, kol mūsų spėkos leis; kuomet vienos pavargsim, tai kitos tęsim pradėtą darbą toliau.

Susirinkimą atidarė pirmininkė K. Petrikienė. Tvarkos vedėja išrinktą S. Petkienė. Išklausyti valdybos raportai ir priimti. Buvo perstatyta nauja narė d. J. Šimkienė, kuri persikėlė iš Philadelphijos kuopos ir jau apsiėmė padėti dirbti laike parengimo. Labai malonu tokią draugę turėti mūsų klube.

Buvo raportuota, kad serga viena mūsų klubo narė, d. Marijona Daivis. Linkių d. greit pasveikti ir vėl susieti mumis kartu veikti.

Gavom pakvietimą dalyvauti Amerikos Moterų Kongreso rengiamame bazare, kuris įvyks spalių 6, 7, 8 dienomis, 157 Montague St., Brooklyne. Didžiuma narių pareiškė norą dalyvauti ir važiuoti kartu (Laisvėje bus pranešta, kada ir kur susirikti).

Nutarta rengti pietus sekmadienį, spalių (Oct.) 23-čią, pietų laiku, 1 valandą. Ir visą pelną skirti mūsų namo, Liberty Auditorijos užlaikymui. Į komisiją ir dirbti prie prirengimo valgių apsiėmė Petrikienė, Petkienė, Jakštienė, Šimkienė, Globičienė, Čepulienė, Reinhardtienė, Vitartienė, Kavaliūnienė, Titanienė, Kazlauskienė, Vaitkienė, Šmagorienė.

Kviesim d. C. Stanislovaitienę iš Waterbury, Conn., teikti paskaitą. Kokia tema, vėliau sužinosime. Bet reikia žinoti, kad tai bus žingeidi ne tiktai moterims, bet ir vyrams, nes d. Stanislovaitienė yra gabi kalbėtoja, veikianti tarp amerikiečių ir plačiai susipažinusi ne tik su politika, bet su visu kuom.

Mes nepamirštam ir mūsų darbininkiškos spaudos, katrai labai reikalinga parama. Šiuo kartu parėmėm dienraštį Vilnį, aukavom $25.

Klubo susirinkimai įvyksta trečią ketvirtadienį mėnesio, jau visiems žinomoj vietoj, Liberty Auditorijoj, kur galima pavalgyti lietuviškų valgių. Kviečiamos ir ne narės ateiti ir būti mūsų viešniomis. Ateinantį susirinkimą, jei ne vėlai užbaigsime, turėsime šiltos arbatėlės ir kaip ko prie arbatėlės užsikąsti. Tai, draugės, nesivėluokite susirinkti. E. V.

FILMOS - TEATRAI

Rivoli Teatre Nauja Filma

Rugsėjo 29-tą pradedamoji rodyti 20th Century - Fox filma "Pinky" vaizduoja nedemokratinių interesų sukurstytą neapykantą vienos rasės kitai, netolerantiškumą.

Norėdama gyventi, graži jauna negraitė (Jeanne Crain prisistato balta mergina (filmoje "Pinky," Rivoli Teatre, Broadway ir 49th St., New Yorke). Vaizduojami tos pakaitos sekmėje prietikiai. William Lundigan vaidina jos mylėtinį baltą dentistą. Ethel Barrymore ir Ethel Waters taipgi vaidina žymiose rolėse.

★

Stanley Teatre

Dabar rodo "Sing Molly, Sing," taipgi "Road to Israel," ir "A Vilna Legend."

★

Paskelbė Šalėse Rodomas Filmas

Angliškas darbininkų dienraštis Daily Worker, skaitytojų prašomas, paskelbė galimas gauti rodyti salėse (16 milimetrų, sumažinto dydžio. Reguliario dydžio filmoms rodyti reikia turėti reguliarį teatrą ir daug kainuojantį leidimą rodyti. Sumažintosioms specialių leidimų nereikia, gali rodyti bile salėse, bile kam).

Tarpe turinčiųjų visuomeniškos vertės, patartinų rodyti, pilno ilgio amerikiniais klausimais filmų, skelbia: Native Land, Battle of Russia, Blockade, Of Mice and Men, The North Star, So Ends Our Night.

Tarpe užrubežinių: Girl 217, Once There Was a Girl, Professor Mamlock, Miracle of Dr. Petrov, Zoya, Without Prejudice, The Turning Point, The New Gulliver, The Nuremberg Trials, Two Anonymous Letters (italų), Janosik (čechoslavų).

Tarpe trumpųjų, tinkamų parodyti mitingų pertraukose, skelbia Rome Divided, Vito Marcantonio, Don't Be a Sucker, Whoever You Are, Deadline for Action, Indonesia Calling, Home for the Brave, Magic Bullets, Life With Baby, The Human Heart. Vienos iš jų mokslinės, kitos susipratimui auklėti. Trumposios gaunamos visai lengvomis sąlygomis, ilgosios brangesnės.

Susižinoti kainas, užsisakyti, kreiptis į Contemporary Films, 80 Fifth Ave., New York.

MIRĖ

John Kavaliūnas, 66 metų amžiaus. Gyveno County House Rd., Clarksboro, N. J. Mirė rugsėjo 25 d. Kūnas pašarvotas Wagner Funeral Home, 58 Euclid St., Woodbury, N. J.

Laidotuvės įvyks spalių 1 d. Velionis paliko nuliūdime dvi seseris Dorothy Pavlovski, Ann Baioranas ir brolį Povilą. Laidotuvių apeigomis rūpinasi Wagner įstaiga.

Pašovęs save bandyme nusižudyti, peršovęs sau vieną plautį, buvęs Austrijos princas Hohenlohe - Ingelfingen buvo operuotas New Yorke ir, tikimasi, pasveiksiąs. Titulam dabar atpigus, milijonierei žmonai pasimojus nuo jo skirtis, jis buvęs netekęs ūpo gyventi.

New Yorke areštuoti du asmenys kaltinimu, kad jie supirkę $1,400,000 vertės aukso būk darymui šventų kryželių ir jiems retėžėlių, bet jį suvartoję kokiam šmugeliui. Nuo 1934 metų auksu prekiauti gali tiktai valdžia. Ir jo pirktis leista tiktai turintiems specialius leidimus fabrikantams, vartojantiems auksą gaminiams.

Kokį Fėrą Mokėsime po Rinkimų—5 ar 15 c.?

Tuo klausimu prakalbą per radiją buvo pasiskyręs pasakyti kongresmanas Vito Marcantonio, ilgametis kovotojas už 5 centų fėrą New Yorko miesto subways ir kitomis važiuotės linijomis. Ketvirtoji iš eilės jo kalba (28-tą, nuo 8:30) turėjo būti iš stoties WMCA, 570 ant jūsų radijo.

Marcantonijus, dabar kandidatas į New Yorko miesto majorą American Labor Party tikietu, darbininkų ir visų progresyvių remiamas, pasižadėjo sugrąžinti 5 centų fėrą, kurį majoras O'Dwyer pakeldino nuo 5 iki 10 centų. Savo kalbose ir raštuose Marcantonijus parodo, kaip tas galima.

Užteta kitko, Marcantonio pareiškia, jog taip majoras O'Dwyer, taip pat ir Morrisas keltų fėrą iki 15 centų, jeigu jiems tektų valdyti miestą per sekamus 4 metus.

Plėšikai Laimėjo Gerą Arsenalą

Atėjęs į Stoeger Arms Corp. krautuvę, esančią antrame aukšte 507 Fifth Avenue, New Yorko miesto centre, praėjusį antradienį, jaunas vyrukas pareikalavo jam parodyti žvejojimo įrankių. Tuos jisai apžiurinėjęs per apie 10 minučių.

Prisitaikęs patogų momentą, "žvejys" atstatęs prieš vieną krautuvės vedėjų, Robert Sauer, revolverį. Juo grąsindamas, nuvaręs Sauer, keturis ten buvusius salesmanus vyrus, dvi merginas ir du kostumerius į kambariuką gale krautuvės, įsakęs visiems sugulti ant aslos. Po to įleidęs krautuvėn savo bendrą ir išsinešęs apie 10 parinktų revolverių.

New Yorko rendauninkams pavyko atidėti svarstymą namų savininkų reikalavimo leisti pakelti rendas 15 nuošimčių. Turėjęs rugsėjo 27-tą įvykti tam posėdis valdinėje New York City Rent Advisory Board'e, tapo nukeltas į ateinantį antradienį, spalių 4-tą.

Liepų Žiedų Medus

Bitininkas Kuncius Laisvei atvežė didelį troką šviežio liepų žieddų medaus. Kenuokite vaisius su medum, bus skaniau ir maistingiau. Tuojau kreipkitės į Laisvės įstaigą ir įsigykite šviežio medaus.

Ateina ruduo, artinasi slogos. Turėkite namie medaus ir gerkite arbatą su medum. Tas padės jums apsisaugoti nuo slogų ir padės slogas pergalėti, jei apsirgsite.

Skanesni ir maistingesni yra tortai (kėksai), kepami su medum. Pabandykite, gal ir jūs pamėgsite su medum keptus tortus.

PEIST LANE DRUGS, Inc.
405 SO. 4th ST.,
Cor. Hewes St.
BROOKLYN, N. Y.
Visokiausi vaistai, kosmetikai kūdikiam reikmenys, įvairūs daiktelial, ligonių kambariui reikmenys už griežtai žemas kainas.
RECEPTŲ SPECIALISTAI.
MAX PEIST, Ph. G.,
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EVergreen 7-6288

Gražiai Prisidėjo Sveikatos Kultūrai

Laisvėje jau buvo minėta, jog Lietuvių Sveikatos Kultūros Draugijos prelekcija, kurią teikė daktaras J. J. Kaškiaučius iš Newarko, gerai pavyko. Tema buvo "Jūsų Viduriai ir Jūsų Sveikata."

Daktaras aiškino, kaip maisto virškinimas prasideda burnoje — dantys, liežuvis ir gerklė pradeda darbą, o skilvis ir žarnos jį baigia. Kad sveikata ar nesveikata dažniausia gaunasi iš to, ką ir kaip suvalgome.

Vaisius daktaras patarė valgyti gerai numazgotus, net su muilu ir šiltu vandeniu, nes jie auginant laistomi su įvairiais chemikalais. Valgyti čielų grūdų duoną, tamsiai rudą cukrų; vietoj kitokios mėsos, valgyti kepenų. Mėsą geriau valgyti virtą, negu keptą. Kiaušinius — kietai virtus. Viską valgyti pamažu, gerai sukramčius. Ir naudoti vitaminų, nes Amerikoje vitaminai iš maisto būna išvagiami.

Taipgi patarė nerūkyti, negerti alkoholinių gėrimų. Ir saulėje perdaug nesikepinti, nes išdžiūsta iš odos aliejai, oda darosi perdžiūvusi, trapi. Dėl persikaitinimo saulėje galima pavojingai susirgti.

Ir daug ko kito sveikatai naudingo patarė.

Publika labai tykiai užsilaikė iki pabaigos, susidomėję, patenkinti dr. Kaškiaučiaus prelekcija. Aukų lėšoms padengti surinkta $36.-30. Prisidėjo:

Per S. Thomsonienę ir S. Petkienę—

B. Zaruba $2.

Po $1: Grigas, J. Svitkūni, S. Senokas, A. Litvaitis, N. Kisielius, Cedronai, Liepienė, Eva Gailiūnas, V. Mikulėnas, F. Mažilienė, S. Petkienė.

Po 50 c.: Meškis, T. Repšys, J. Vengris.

Per kitus rinkėjus:

Po $1: D. M. Šolomskas, J. M. Juškai, J. Vaznys, S. A., V. Michelsonas, J. Daugėla, P. Varnauskas, O. Reinhardt, K. Sungaila, Kunigonis, K. Milenkevičius.

Po 50 c.: J. Vinikaitis, K. Joneliūnas, P. Bieliauskas, M. Kreivėnienė.

Varde L. S. K. Draugijos širdingai ačiu už aukas.

A. Mureika.

GYDYTOJAS
S. S. Lockett, M. D.
223 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: 1—2 dienom, 6—8 vakarais
Ir Pagal Pasitarimais.
Telefonas EVergreen 4-0203

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus
Darome ir Pritaikome Akinius

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

GERI PIETŪS!
Kada norite gerų pietų, kreipkitės į
Lorimer Coffee Shop
Frank Domikaitis
Savininkas
417 Lorimer Street
Laisvės Name
Brooklyn, N. Y.
Kvepiančiai keptos ir virtos mėsos valgiai. Taipgi daržovių ir pieninių valgių gražus pasirinkimas.

Pikietu Gelbės Graikų Marininkų Gyvybę

Darbo žmonių ir progresyvių solidarumo demonstracija graikams marininkams įvyks šio ketvirtadienio, rugsėjo 29-tos, popiečio 4:30, tuojau po darbo, ties imigracijos įstaigos raštine, 70 Columbus Ave., New Yorke.

Unijistai, American Labor Party nariai ir kiti liaudies laisvių ir demokratijos gynėjai dalyvaus masinio pikieto demonstracijoje. Ji šaukiama gelbėti nuo mirties 24 graikus marininkus, mūsų šalies Teisdarybės Departmento norimus išdeportuoti Graikijos fašistams.

Kuo Jie Prasikalto? Ar Jie Čion Briaujasi?

Visi tie marininkai rizikavo savo gyvybes kartkartėmis plukdydami laivus mūsų karui prieš fašizmą laimėti. Ir po karo jie tebepasiliko demokratais, kaip kad neišvengiamai jie tebėra darbininkais, o kas aršiausia bosams—tebėra unijistais. Tas ir reikalavimas ekstra mokesties už viršvalandžius, geresnio maisto, teisės turėti laivuose savo komitetus buvo tais didžiaisiais "griekais."

Dvylika iš jų tapo areštuoti ant laivo Batory, jiems norint išvažiuoti Europon, nes čionai negalėjo gauti darbų kaipo bosų įtraukti į juoduosius sąrašus. Mūsų šalies valdininkai buvo davę leidimą išvažiuoti, jie nevažiavo vogčiomis. O kitus 11 areštavo jiems nuėjus į Graikijos valdinę raštinę protestuoti prieš "blacklistinimą." Vieną areštavo už sekretorystę unijai.

Žuvo Gražiausioji "Žuvytė"

Trejų metų mergytė Amy Starke prigėrė gražiosioms žuvytėms įrengtame prūde, Wellingtonų rezidencijos kieme, Brookhaven, L. I.

Prūdai kiemuose — gražu. Ponų vaikams, turintiems po auklę, jie nepavojingi. Tačiau atėjusių ten dirbti žmonių vaikam, įknibus darbe, neturint kada žiūrėti savo vaikų, tie prūdai—mirties sląstai.

Joseph Garszva
Undertaker & Embalmer
Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker
231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 8-9770

SHALINS
(Shalinskas)
FUNERAL HOME
84-02 Jamaica Ave.,
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves.
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Laidotuvių Direktoriai:
F. W. Shalins—J. B. Shalins
TEL. VIrginia 7-4499.

Petras Kapiskas
PALAIKO
BAR & GRILL
DEGTINĖS, VYNAI
IR ALUS
32 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-8174

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. Petrika
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
Valandos: 9—12 ryte, 1— 8 vakare
Penktadieniais uždaryta

ZUPP'S BAR 411 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Joseph Zeidat Jr., prop.
NAMŲ GAMINIMO VALGIAI KASDIEN
DEGTINĖS - VYNAI - ALUS
Telefonas EVergreen 4-7729
TELEVISION

LITUANICA SQUARE
RESTAURANT
Catherine Augustine & Frank Sanko
SAVININKAI
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETŪS SEKMADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE
282 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9812